Ը. ՏԱՐԻ 2287 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 20 ՆԱԽԱՊԱՐԳ 4384 30 ՕԳՈՍՏՈՍ 1891 7 ՍԕՏԵՄԲԵՐ 1309 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ՝
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده نوراد ونكيان خانده آلنور

فرنقسى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԱՆԸՆԴՈՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ »	75
» » Եռամսեայ »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան փոխք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուոցներ հայ մամուլի մասին. Տարեկան Օտ. Ոսկի	2
Փաստաւոր թղթատարի համար միջոցներէ	Ղրշ. 50

Խմբագրութիւնս ետ դարձուած ձեռագրեր կամ լայլ գրութիւն չեն տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՕԳՈՍՏ. 30|11 ՍԵՊՏ. 1891

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԳՈՐԾԵՐ

ՎԵՀ. ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԸՆԹԱՑՔՆ ԻՆՉ ԻՆՉ ԽՆԴՐՈՑ ՄԻՋ

Ցփղիսի մի լրագիր կամենալով Տեղակալ Ս. Երեմիայի Սինոդի համար անդամներ առաջարկելու քայլն ուղիղ համարել, իբրեւ ճիշդ եղելութիւն ասում է. «Նոյն Սրբազան-Խորհուրդը (Մակար Արքեպիսկոպոսը) Սինոդի անդամ առաջարկեց Սուքիա Լաբրպաթիին, որ այն ժամանակ ընտրուածներու մի ներքին պատճառով. թարմեալ Սինոդի անդամ առաջարկեց Մամբրէ Վարդապետը և ընդունուեց. իսկ Սինոդն էլ ամբողջով հոգով և մարմնով ընդունեց իր էներգիա այդ նոր եղբայրակցին»։

Բոլորովին սխալ է այս ասացուածն։ Իսկական իրողութիւնն այս է.—

Սինոդի պրոկուրոր Նիկողայոս Տէր Յովսէփեանը լինելով մտերիմ բարեկամ Սարգիս վարդապետին և նորա եղբօրորդի բժիշկ Եփրեմին, քանիցս անգամ թախանձում է Տեղակալ Մակար Արքեպիսկոպոսին՝ որ Սարգսին առաջարկէ Սինոդի անդամութեան նայելու հասկանալով որ Սինոդն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հայրապետի խորհրդարանն է և նորա ժողովականները պէտք է անշուշտ վայելեն միակ Կաթողիկոսի վստահութիւնը, հրաժարվում է այդ առաջարկութիւնը կատարելուց, պատճառ բերելով նաեւ բարձրագոյն կարգադրութեան որոշակի յօդուածն անդամների առաջարկութեան մասին։ Երբ Պրոկուրորը հանգիստ չէ տալիս նորան իւր կրկնակրկին խնդիրքներով և պնդում է թէ՝ նոր կը յանձնէնք այդպէսի առաջարկութիւնն հասցուցանելու, այն ժամանակ Մակար Արքեպիսկոպոսն՝ իւր ողորմականին համաձայն, մի կերպ փախուստ տալով պատասխանում է. «Ինչ որ դուք հանձնելիք կատանաք կատարելու՝ ամենայն ուրախութեամբ. ամենայն ազնիւ անձնական շահերու. այն ժամանակ մեր յարգելի ձեր խնդիրքը»։ Պրոկուրորը պաշտօնական հարցաթղթով դիմում է կատարողին՝ Սինոդի անդամների թիւն առաջարկելով։ Բանական մեկնելուց յետոյ առաջարկում է Գոնդրաքվի մարտի 28 համարով 3033, 84 թուի դրութիւնը, որով Մամբրէ Վարդապետը հաստատվում է անդամ և անխնամ հոգով և մարմնով գրկաց ընդունվում է սինոդական հարերից։ Ըստ որում նա հանդուցեալ Գէորգ Կաթողիկոսից առաջարկուած էր կանդիտատ Մակար Արքեպիսկոպոսին։ և ռուս կառավարութիւնն բարեհաճեց թէ՝ իւր դրած օրէնքը յարգել, թէ կաթողիկոսական իրաւունքն անվնաս պահպանել և թէ անդամների պակասն լրացնել։ Ապացոյց այդ խոստմանց որ Մամբրէի հաստատութեան թղթոյն մէջ ո՛չ մի առաջարկութեան լիշատակութիւն չկայ։

* * *

Յօդուածագիրը Սարգիս վարդապետի առաջարկութեան չընդունելութիւնը երբ մի ներքին պատճառի է վերագրում, մենք հէնց այդ կէտիցն էլ պէտք է ապացուցանենք Մակար Արքեպիսկոպոսի խոհականութիւնը, զգուշաւորութիւնն և անմեղութիւնն, ի մէջ բերելով մէկ համառօտ պատմութիւն։ Սրբազնագոյն Գէորգ Կաթողիկոսն՝ իւր օծութիւնից յետոյ 1867 թուականին, կամենում էր Գաբրիէլ վարդապետ Այվազեանին անշուշտ եպիսկոպոս ձեռնադրել այլոց հետ։ Որպէս զի անմեղադիր մեղ հասարակութեան առաջ, Վեհապետեան Գէորգ, Զալաչեան Սարգիս և Մակար Արքեպիսկոպոսներին խորհրդի է հրաւիրում։ Առաջին երկուքն հաւանութիւն են ցոյց տալիս։ արժանաւոր են գտնում Այվազեանին, և ձեռնադրութիւնն կառավարութեան հաճելի մի գործ են համարում։ Բայց վերջինն ուղղակի առարկում է։ «Գաբրիէլ «վարդապետի վատակի և անձնական «արժանիքի համար բնաւին խօսք չու«նիմ, և ես երբեմն գրաւոր ինդրած «եմ հանդուցեալ Մատթէոս Կաթո«ղիկոսից նորան ձեռնադրել։ Բայց «քանի որ նորա քննական գործին ուղիղ «ճանապարհով վախճան չէ տրուած և «կառավարութիւնը նորան առաջնոր«դութիւնից արձակած է ո՛չ այնքան «հանդուցեալ Հայրապետի սահման«ութիւ թախանձներով՝ որքան քըն«նութեան արդիւնքովն, ուստի կա«ռավարութեան եւս հաճելի չի լինիր «այդպիսի գործողութիւն»։ Ապագան ցոյց տուաւ թէ ո՛րքան ուղիղ էր Մակար Արքեպիսկոպոսի վարկումն, ըստ որում բաւականին դժուարութեանց հանդիպեց նորա Ցփղիսի վիճակին առաջնորդ կարգուելն։ Համարձակում ենք կարծել, Գաբրիէլ վրդ. Այվազեանի նման մարդու համար ազգիպիսի որոշակի կարծիք յայտնող Մակար Արքեպիսկոպոսն, և ա՛յն՝ կաթողիկոսի ատենում և համաստեղծների ներկայութեամբ, բնաւին չէր կարող Սարգիս վարդապետին անդամութեան առաջարկել, քանի որ քննութեամբ նորա վրայ դրուած յանցանքներն առաւել մեծ էին քան Այվազեանինն, և քանի որ չէին արքուած այն յանցանքները կրկնակի քննութեամբ, այլ ընդհակառակն ազգային հրատարակութեան մէջ օրուայ խնդիր էին։ Նորին Սրբազնութիւնն հաւատարիմ մնաց իւր վարկմանը։ Կաթողիկոս լինելուց յետոյ՝ նախ սրբեց և ապա անդամութեան պատիւ տուաւ Սարգիս վարդապետին։

* * *

Թէպէտ և մեր դիտաւորութիւնն էր մի միայն վերոյիշեալ սիալը բացատրել, բայց վատ չի լինիլ մեր կարծիքը պաշտպանել սկզբունքի խնդրի մասին։ Այո՛, մենք հերձուածող կը ճանաչենք Հայոց Եկեղեցւոյ համար բոլոր Տեղականներին էլ, Սինոդի բացուելից յետոյ՝ Բարսեղ, Ղուկաս, Յովհաննէս, Գէորգ, Մկրտիչ և Մակար Արքեպիսկոպոսներին, եթէ նոքա արշաւանք գործէին կաթողիկոսական իրաւանց մէջ, մանաւանդ ի յետին ժամանակս։ Այո՛, գիտենք մենք Հայոց Եկեղեցւոյ շատ հայրապետների, եպիսկոպոսների, վարդապետների, երէցների, սարկաւագների և իշխանների անունները, որոնք իրենց արարքներով յայտնի են, թէեւ նրանց էլ օծութիւն է պատուած, ժողովուրդն է ընտրած և Աստուած իսկ փաւերացրած։ Ուրեմն երիւիա Սրբազանի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ եպիսկոպոս լինելն և Հայրապետի Սրբազան աջօք ձեռնադրելն չեն կարող բացատրել և արդարացնել ոտնձգութիւնն Հայրապետի իրաւանց դէմ։ Ա՜ստուած որ. կառավարութիւնը Սրբազան Մամբրէի կամուրջովն անցուցանէր այս վտանգաւոր խնդիրն՝ հաստատելով այնպիսի անձնաւորութիւնք, որոնց վրայ վստահութիւն է ունեցել հանդուցեալ Հայրապետն և կանդիտատ նշանակել կա՛մ Առաջնորդների և կամ Սինոդի անդամների։ ապա թէ ոչ՝ կարող է պատահել որ կաթողիկոսի Խորհրդարանը—Սինոդը՝—փոխարկուի Տեղակալի եւթի Խորհրդարանի։ Բ.

Ցփղիս, 9 օգոստ. 91

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Օրուան խնդիրն է միշտ Ֆրանքռուս համաձայնութիւնն, և անոր արդէն իսկ քաղաքական կացութեան մէջ յառաջ բերած փոփոխումները, նոյն իսկ անակնկալ կէտերու վրայ։

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան կարծեաց թարգման նոր շաբաթաթերթն, որ կը հրատարակուի Պրուսելի մէջ, իւր վերջին խմբագրականաւ խօսելով ռուսասէր ցոյցերուն վրայ ի Ֆրանսա, կ'ըսէ թէ մանաւոր ցոյցերն, ինչպէս և գաւառային ընդհանուր ժողովոյ ցոյցերն ազգային ընդհանուր քուէարկութիւնն մ'են ի նպաստ Ֆրանքռուս համաձայնութեան, քուէարկութիւն կամ ժողովրդական վճիռ (էլեբիսիթ) որ իւր գոյութեան պատճառն ունի և իւր կարեւորութիւնն այնպիսի երկրի մը մէջ ուր հանրային կարծիքը կը ուրէ և կը վարէ ամենայն ինչ, և որ քուէի միջոցաւ իւր ազդեցութեան ներքեւ ունի ամեն հանրային իշխանութիւնները։

Նա կը հաստատէ Ֆրանքռուս ցոյցերուն միաձայնութիւնն։ Ամեն կուսակցութեանց առենաբանք նոյն լեզուն կը գործածեն, և ո՛չ միայն քաղաքական հակառակորդներ համամիտ կ'երեւին յայտ մասին, այլ և իրարու ձեռք կը կարկառեն, երբ խնդիր է արտայայտել Ֆրանսայի բարեկամական զգացումներն առ Ռուսիա։ Սա չատ ուրախ կը լինէր եթէ Քրոնշդատի ցոյցերէն սկսեալ Ֆրանսացիք նուազեցնէին և հանդարտեցնէին իրենց ներքին երկպառակութիւններն, եթէ Ռուսիոյ բարեկամութիւնը միջոց ընծայէր Ֆրանսական զանազան կուսակցութեանց՝ իրարու հետ հաշտուելու։

* * *

Լոնտոնի ռուս դեսպան Պարոն տը Մոթալ ի Շդուութկարդ յայտարարեր է թէ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ մերձեցումը քաղաքավարական գործ մ'է, որոյ նպատակն է գլխաւորապէս վերականգնել Ֆրանսայի ազդեցութիւնն որ շատ կորած էր քանի տարիէ ի վեր։ Նիզակակցութեան խօսք չկայ, և երկար ժամանակ չի կրնար այսպիսի խօսք մտ լինել ի Թեհերսուրգ։ Դեսպանը ժխտեց Զարուհոյն մօտալուտ այցն ի Փարիզ, ինչպէս և ռուս նաւատորմի մը այցն ի Շերպուռ։

ԺԻՒ. ԿՐԷՎԻ

Երէկ հեռագիր մը ծանոյց Պ. Ժիւլ Կրէվիի մահը։ 1813 օգոստ. 15ին ծնած, Պ. Ժիւլ Կրէվի 78 տարեկան էր։ Երիտասարդութեան մէջ փաստաբանական ասպարէզն ընդգրկած, և իբրեւ քաղաքական գործիչ, շատով գրաւած էր կարեւոր դիրք մը իբրեւ պերճախօս պաշտպան մ'ազատական կուսակցութեան։ 1848ի Երկրորդ Հանրապետութեան օրով հանրային պաշտօնի կոչուեցաւ, և երեսփոխան ընտրեցաւ Ժիւրայի բնագաւառէն։ Ազգային ժողովոյ դերնախագահ ընտրուելով, այն կարծիքը պաշտպանեց թէ Հանրապետութիւնն առժամանակեայ և վտանգեալ դրութիւն մը կը նկատէին, որ, իրենց կարծեօք, պիտի առաջնորդէր վերահաստատման թագաւորութեան, որոյ օրոյ եւեթ, կ'ըսէին, Ֆրանսա կրնայ վերակազմել իւր բանակ, եւ Եւրոպիոյ մէջ բարեկամ Տէրութիւններ գտնել, և առջի դիրքն ու ազդեցութիւնը ձեռք բերել։ Նախագահ Թիէռ այս միապետական ձգտումներու դէմ մաքառեցաւ, բայց երբ արժատականներն եւս իրեն դէմ տեսան, զղուելով հրաժարեցաւ։ Յաջորդ Նախագահ Մարեշալ Մաք Մահոն իւր միապետական հակումները չէր ծածկեր, և Պ. Ժիւլ Սիմոնի նախարարութիւնը ոտապալելով, աւելի եւս չեշտեց իւր հակահանրապետական ուղղութիւն, օրուն դէմ բովանդակ հանրապետական կուսակցութիւնը բողոք բարձրացուցեալ էր։ Ժիւլ Կրէվի եւ մաքառեցաւ Մարեշալ Նախագահին դէմ, որ վերջապէս տնզի տուաւ, երբ երկիրն սոսկալի մեծամասնութեամբ վերընտրեց Մարեշալին լուծած երեսփոխանութեան հանրապետական մեծամասնութիւնը։

1879 յունուար 30ին, Ծերակոյտն և Երեսփ. ժողովն ի մի վայր դալով, սոսկալի քուէով զԺիւլ Կրէվի յաջորդ ընտրեցին Մաք Մահոնի։ Եօթն տարի վարելէ յետոյ այս պաշտօն, ըստ կարելւոյն լռիկ կերպիւ, Ժիւլ Կրէվի վերընտրեցաւ այն պատճառաւ որ ինդիր չէր յարուցաներ, և այն պահուն ա՛յնքան յարմար կ'երեւէր Նախագահութեան պաշտօնին։ Երկրորդ եօթնակի մը համար եւս ընտրեցաւ Կրէվի, բայց իւր փեսին Պ. Վիլսոնի կաշառակերութիւնք և զօշաքաղութիւնք այնպիսի տխուր հռչակ մը հանեցին որ Նախագահին պատիւն եւս աղարտեցաւ, և տեսնելով որ Նախարարութիւն չի կրնար կազմել այլ եւս, յանպայս հարկադրեցաւ հրաժարական տալ 1888ին։

Յօրէ անտի Ժիւլ Կրէվի բոլորովին առանձնական կեանք վարեց, բնաւ հանրային գործերու չմիջամտելով, և բանի մը վրայ կարծիք չյայտնելով։ Իւր մենարանն էր Ժիւրայի լեռնային գաւառին մէջ Մօն-Սու-Վոտրէյի ագարակն, ուր իւր նախագահութեան միջոցին ամեն տարի կ'երթար իբրեւ ամառնոց, մինչ իւր նախորդ Պ. Քաւնս գովելի գործունէութեամբ մը կը հաստատէ ամեն օր թէ Հանրապետութեան նախագահ մը կարող է ինքզինք ժողովրդեան ցուցնել ամենուրեք, ազգային կենաց մէջ ուշադրաւ դեր մը տանուլ, և արժանապէս ներկայանալ Հանրապետութիւնը թէ՝ ներքուստ և թէ առաջի օտարաց։

ԻՏԱԼԵԱՆ ՀՐԱՑԱՆ

Իտալիոյ պատերազմական գործոց նախկին նախարար Զօր. Ռիքոդդի, որ կը վարէր իտալեան նոր հրացանին փորձերը, վերջապէս ընդունեց զայն, և իւր տեղեկագրոյն վրայ պատերազմական գործոց արդի նախարարն եւս ընդունեց։ Իտալեան նոր հրացանին արտադրիչն է վեց հազարորդ ամէրդ 5։ Փողը նոյնն է Մանլիխէրեան հրացանին փողին հետ։ Փամփուշտը շատ փոքր եւ թեթեւ է, այն ալ որ զինուոր մը 200 հատ մէկէն կրնայ կրել։ Այս գնտակ մարդ մը կրնայ սպանել 4.000 մէտր հեռուէն։ Կապարեայ է, և որպէս զի հրացանին ագանալէն չհալի բնաւ, զինկոյէ պատեանով մը ծածկուած է։ Այսպիսի գնտակով մը, կարելի է անընդհատ 200 անգամ կրակ ընել, որով հրացանագործութիւնն յոյժ ապագ է։ Զինուորն անշուշտ քիչ մը ժամանակ կը կորուսանէ հինգ փամփուշտ մէկէն պարունակող բունը լեցնելու։ Հինգ հարուածներն արձակուելուն պէս, հրացանն ինքնին գաւրս կը վանէ պարպուած փամփուշտներու պատեանները։

ԽՈՂՈՂԱՆԱՐԱՑ ՀՈՄԱԺՈՂՈՎ

Խաղաղի երեսփոխան Պ. Պոնկի համոզուած է թէ պատերազմները դէշ բան են, և թէ մերթ մերթ ամեն երկրաց շնորհքով մարդիկը մէկտեղ բերելու է պատերազմի չարեաց վրայ ճառելու, խաղաղութեան բարիքը ջատագովելու և պատերազմի բարձման միջոցներուն վրայ խորհելու համար։ Այս անգամ Պ. Պոնկի զանազան երկիրներէ աւելի քան 400 ծերակուտականներու և երեսփոխանաներու հաւանութիւնն ստացած է «Խաղաղասիրաց Համաժողովոյն» համար, զոր ի մօտոյ պիտի գումարէ Հռովմայ մէջ։ Անոնցմէ 200ը խոստացեր են անձամբ գալ ներկայանալ, ընդ որս 52 Ֆրանսայի երեսփոխաններ և Ծերակուտի անդամներ։

Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Պելգրատէ կը հեռագրուի առ Փէշթէ Լոյդ թէ պուլկարական երկու հեծելազունդք և հրետանւորաց գունդ մը կը զրկուին դէպ ի Սլիվնիցա եւ Զարիպրոտ, և չորս հեծելազունդերու ալ հրամանդ արուած է հետազօտել սերպիական սահմանագիրները։

Մեզ կը թուի թէ սերպ և պուլկար կառավարութեանց վերջին բանակցութեանց վրայ այս պուլկարական շարժումնք եւս մեծացած են այլ եւս։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Փիթերսպուրկէ կը հեռագրուի առ Թայմս, 5 սեպտ.— Թէեւ Ֆրանսայիք մեծապէս փափաքող են բարեկամութիւն ցուցնել Ռուսերուն, բայց ռուսական նոր փոխառութիւնն ի հրապարակ հանելու համար Ֆրանսացի սեղանաւորական ակրին առաջարկած պայմաններուն վրայ դժուարութիւն կայ դեռ, եւ բանակցութիւնք տաքուն համաձայնութեան մը չյանգեցան։

ԱՆԳԼՐՈՅԱԿԱՆ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Լիոնի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ անբարոյական գրուածներն արգիլող չրջաբերականին վրայ, զոր Ֆրանսայի դատական նախարարութիւնը զրկեց ընդհանուր դատախազներուն, Լիոնի մէջ ընտանեաց հայրեր միութիւն մ'ըրած են անբարոյական հրատարակութեանց ծաւալման և ընթերցման դէմ։ Անոնք ընկերութիւն մը կազմած են և խօսք մէկ ը բած են որ անբարոյական թերթեր և գիրքեր ի վաճառ հանող խանութներէն և տաղաւարներէն ո՛չ գիրք, ո՛չ լրագիր գնեն այսուհետեւ, որով և պարտաւորին զանոնք յարգել ժողովրդեան պարկեշտ մեծամասնութեան օրինաւոր խղճմտութիւնները։

—)(41)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻՒԼ ՄԱՈՒ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՈՒԴ

ՍԵՓ ՋԱՍՄԱՅՆԵՐԷՆ

Ի մեծ զարմացումն իրեն, այնպէս չեղաւ։

Հետեւեալ օրն, երբ վարպետը տեսաւ, նորէն սիրալիր կերպով վարուեցաւ նա և նոյն քաղցրութեամբ խօսեցաւ իր հետ։

Պերթին երկիւղ զգաց այս բանէս։

Ի՞նչ կ'անցնէր ի նա։ Ի՞նչ կը պատրաստէր այդ մարդը։ Անշուշտ, ոնևէ վրէժխնդրութիւն մը կերազէր, լաւ նախամտածուած վրէժխնդրութիւն մը որ անգթօրէն պիտի հարուածէր զինքը։

Բայց ի՞նչ։ Պերթին ի զուր մտքն յոգնեցուց։ Բան մը չէր գտներ։

Ամիս մը անցաւ այսպէս, իր կեանքին մէջ առանց նոր բան մը տեղի ունենալու։

Նորէն յուսալ սկսաւ։

Վերջապէս, կարելի չէ՞ր որ Մապիլլօ զղջար։

Առտու մը, վարպետն ըսաւ անոր։

—Պերթին, կը հաճի՞ք ինձ գալ։

Գործարանին մէջ առանձին էին։ Ազջիկը մօտեցաւ երկչոտութեամբ։

—Իմ տունս գացէք... Տընի՛զ ըսէք որ ձեզի տայ տրձանագրութեան տետրն զոր սեղանիս վրայ մոռցայ։ և գրասենեակս բերէք զայն։

Այս պահուս գործաւորներ ներս մտան։

Այս առիթէն օգուտ քաղեց՝ նորէն կրկնելու համար իր յանձնարարութիւնը զոր միւսներն իմացան, որովհետեւ Մապիլլօ կամաւ բարձրաձայն կը խօսէր, բառերուն վրայ չեշտելով։

—Հիմայ կ'երթամ Պ. Մապիլլօ, ըսաւ Պերթին։

Եւ արդարեւ մեկնեցաւ։

Վարպետը չարանենգ ժպիտ մը ունեցաւ անոր հեռանալը տեսնելով։ Գրասենեակ գնաց։

Պերթին կ'ուճապարէր հիմա։

Առջի անգամուան պէս յանկարծակի գալու վախով, գործարանէն դուրս ելնելուն պահուրտած էր, ապահով ըլլալու համար թէ Մապիլլօ իրեն չի հետեւեր։

Բայց սիրտն հանգարտեցաւ երբ տեսաւ որ նա այլեւս ուշադրութիւն չէր ընծայեր իրեն եւ այն ատեն մինչև տուն վազեց։

Ներս մտաւ։ Առանձին գտնուեցաւ սենեկին մէջ ուր Մապիլլոյի հետ գլուխ գլխի ընթրած էր։

Պերթին գոչեց.

—Տընի՛զ, Տընի՛զ։

Պատասխան չառաւ։

Պառաւ սպասուհին անշուշտ տեղ մը դրկուած էր։ Պերթին աղմուկ հանեց, աթոռները չարժեց իր ներկայութիւնը լսելի ընելու համար, բայց տունը պարապ էր։

Բարեբախտաբար սեղանին վրայ նըշմարեց արձանագրութեան հաստ և կարմիր տետր մը։

—Աւասիկ անշուշտ այս է ուզածը, ըսաւ ինքնին։

Բազուկին տակ դրաւ զայն եւ գործարան դարձաւ։

Գրասենեակին մէջ Մապիլլօ կը սպասէր։

—Սա՞յս է, պարոն, ըսաւ... ձեր տունը մարդ չիկար... եւ այս տետրը դիպուածաւ առի... եթէ սխալ է, ետ տանիմ...

—Ձիշդ այս է, շնորհակալ եմ, Պերթին, ըսաւ։

Եւ անմիջապէս թուանշանաց մէջ թաղուեցաւ և ալ ուշադրութիւն չդրաւ մանկամարդ աղջկան։

Մա՝ առաւ քալեց ըսելով ինքնին.

—Ա՛լ այն բանին վրայ չի մտածեր... անշուշտ յանցաւոր ըլլալը ճանչցաւ... ինծի համար լաւագոյն է այս։

Եւ գործատուն դարձաւ։

Մապիլլօ գրեթէ ամբողջ օրը բացակայ մնաց և գործաւորներուն հեռանալու ատենը միայն գործարան մտաւ։

Բարակ, սառուցիկ անձրեւ մը կուգար, որ սառոյցի հատիկներու կը փոխուէր։

Դժուարաւ կարելի էր քալել։

Պերթին դուրս ելաւ, կողովը բազուկին տակ, թրջած եւ սայթաքուն։

Կառնադրան տակ, Մապիլլոյին հանդիպեցաւ։

—Պերթին։

—Հրամեցէ՛ք, Պ. Մապիլլօ։

—Միշտ առաջուան չափ չա՞ր ես։

—Ես շատ չեմ, Պ. Մապիլլօ։

—Իզմէ խնդրածիդ վրայ մտածեցիր։

—Ո՛հ, ոչ, Պ. Մապիլլօ, եթէ այդ բաներուն վրայ խորհէի, երկմտած եղած պիտի ըլլայի, և եթէ երկիմտ ըլլայի, ըսելէ թէ անպարկեշտ աղջիկ մը եղած պիտի ըլլայի։

—Ուրեմն, ի՞նչ է վերջին խօսքդ։

—Գիտէք զայն։ Երբէ՛ք։

—Լաւ։ Հաւանական է որ կարծիքդ փոխուի, իմ սիրուն Պերթին։

—Հաւանական չէ, Պ. Մապիլլօ։

—Վաղը կը տեսնուինք ուրեմն։

Եւ Պերթին մեկնեցաւ։

Վաղուան օրը։ Ի՞նչ ըսել ուզած էր։ Մանկամարդ աղջիկը սխալած էր կարծելով թէ վարպետը պիտի ներէ իրեն։

Ընդհակառակն, նա միշտ կը յիշէր։

Իր ոխը միշտ կենդանի էր։

Բլասիտին տունը մարդ չիկար։ Ժիւլիէն, որ աղկցած էր, կէս օրէն ետքը զինք խնամող դրացուհւոյ մը տունը կ'անցուներ և Բլասիտ տակաւին դարձած չէր գիւղէն։

Կրակը վառեց և ամեն իրիկուան պէս ծալուրը պառաստեց։

Բայց շատ մտազբաղ և շատ տխուր էր։ Մապիլլոյէն ունեցած հին երկիւղները նորէն կը համակէին զինքը։

—Վա՜ղը, վա՜ղը, կը կրկնէր անձկագին։

Բոլոր գիշերն ատոր վրայ մտածեց և չի կրցաւ աչուքները գոցել։

Հետեւեալ օրը, առաւօտուն կանուխ, տքնութենէ խոնջած, գործարան գնաց։

Հոն մտած ատենը ասստիկ կը դողար։

Սակայն ի սկզբան նոր բան մը տեղի չունեցաւ։

Ժամը տասնին մօտ, Մապիլլօ, հակառակ իր սովորութեան, գործարանին մէջ երեւցած չէր տակաւին։ Գրասենեակին ալ տեսած չէին զինքը։

Այդ ժամուն, պառաւ Տընիզին հանդիպող գործաւորներէն իմացուեցաւ թէ առջի օրը Մապիլլօ գողութեան մը զոհ գացած էր։

Ժամացոյց մը և ոսկիէ շղթայ մը գողցած էին իրմէ։

Ժամացոյց և շղթայ—որք տնօրէն Պ. Լաֆերժոլի նուէրներն էին— հինգէն վեց հարիւր Ֆրանք կ'արժէին, կ'ըսուէր։

Մապիլլօ անշուշտ Մօպէօժ գացած էր ոստիկանութեան իմացնելու։

Երկվայրկենի մէջ լուրը տարածուեցաւ գործատանց մէջ, և Պերթին ամենուն պէս իմացաւ զայն։

Ամենեւին կարեւորութիւն չընծայեց։

Կէսօրին, Մապիլլօ երեւցաւ։

Շրջած զրոյցի մասին գործաւորները զինք հարցափորձեցին։

—Շատ ճշմարիտ է, ըսաւ... ժամացոյցս և շղթա՛ս ճաշասրահիս չմինէին մօտ գամէ մը կախած էի... երէկ մոռցայ վրան առնելու և, երբ տուն դարձայ, ալ հոն չէին։ արդէն, երէկ մոռացման օր մըն էր ինձ համար... արձանագրութեան տետրն ալ մոռցած էի, եւ պարտաւորեցայ Պերթինը զրկել որ զայն ինձ բերէ։

Եւ կարծես յանկարծ յիշողութիւնն արթննալով։

—Պերթի՛ն, Պերթի՛ն, տունս գնաց և հոն մարդ չկար... արդեօք ի՞նքն է։

Այս խորհրդածութիւնը բարձրաձայն ըրած էր, և գործաւորները լսեցին զայն։ Գործատանց մէջ իսկոյն իմացուեցաւ որ Պերթինի վրայ կասկած կար։ Ինք միայն միտքէն չէր անցուներ զայն։

Իր սակաւապէտ նախաճաշը նոր աւարտած էր,— հաց եւ խոզի ճարպ, որպէս միշտ—զանգակն աշխատութեան կոչած էր զայն, երբ յանկարծ Մապիլլօ դէպի իրեն եկաւ։

Հիւսուածագործները կեցան։ Ամենքը ականջ գրին ուշադիր, սրտայոյզ...

Պերթին զգաց որ կը գունատէր։ Նախազգացում մը իր սիրտը սեղմեց։

Վարպետն յոյժ մեղմիւ, գրեթէ գորովով ըսաւ։

—Պերթին, քանի մը հարցումներ պիտի ուղղեմ քեզի։

—Ինձի՞, Պ. Մապիլլօ։

—Արձակ համարձակ, առանց վարանելու պիտի պատասխանես։

—Մտիրս սովորութիւն չունիմ, Պ. Մապիլլօ։

—Երէկ իմ տունս զրկեցի զքեզ։

(Շարունակելի)

Դատական նախարարութիւնն, որուն յայսմ մասին իրաւունք և ոյժ կուտայ ֆրանսական մամլոյն լաւագոյն մասը, չվրաբերակաւ խոտիւ պատուիրեց ընդհանուր դատախազներուն որ լրիվ դրուածներ և պատկերներ հրատարակող խմբագիրներու, արհեստաւորներու և տպարանապետներու դէմ չվարանին դատ բանալ, և այն կարգի ՀԱՍԱՐԱԿ հրատարակութիւնները գրաւեն փճացնեն անմիջապէս։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՍԵՐԲԻԱ

Մոսքուայէ կը հեռագրուի թէ յատուկ յանձնաժողով մը կը յօրինէ Ռուսիոյ և Սերբիոյ միջև դործադրելի առեւտրական դաշնագիր մը, որուն հաւանական դաշնագիրը պիտի հաստատուին Սերբիոյ մէջ, ընդհանուր հիւպատոսութիւն մը ի Պելկրատ, և դեր-հիւպատոսներ Նիշի եւ այլ կարևոր կեդրոններու մէջ։

ԴԷՊԵՐԸ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուսական չոգենաւային ընկերութեան չոգենաւն որ անցեալ չորեքշաբթի Օտեսա հասաւ, Նափայի նաւահանգստին մէջ կեցած լինելու համար երեք աւուր հոկտոմբերեան ենթարկեցաւ Օտեսայի նաւահանգստին մէջ, և նոյն երեք աւուրց միջոցին հնտախտի դէպք չպատահելով նաւուն մէջ, ցամաք ելնելու թոյլտուութիւն եղաւ ուղեւորներուն եւ ապրանքներուն։

—Կաւկասիոյ մէջ հունձքն առատ է, ուստի եւ Անդրկաւկասէն (Կաւկասիոյ այս կողմէն) շատ ցորեն և դարի կը դրկուին ի Զարիձին և Նիժնի Նովկորոտ, Վոլկա գետին ճամբով։ Ռուսիոյ ներքին գաւառներէն եկած շատ մը վաճառականք կը գրտնուին այժմ ի Կաւկասիա՝ ցորեն գնելու։ Կաւկասիա արդէն իսկ կ'արդարացնէ իւր վրայ դրուած յոյսերն իրրեւ բնակչա հարուստ գաւառ։

—Պաթումի Մանթաշեան վաճառատան քարիւղի մթերանոցն, որոյ հրկիզումը ծանուցուեցաւ, ապահովագրեալ էր, բայց կ'ըսուի թէ այս հայ վաճառատուն բաւական ժամանակի կը կարօտի այնպիսի մեծ մթերանոց մը ի նորոյ կառուցանելու համար։

—Ռուսական նոր փոխառութեան վրայ նորագոյն լուրը մասնաւոր աղբիւրէ սա է թէ Փարիզեան առաջին դրամատուներ համաձայներ են Ռուսիոյ ելմական նախարարին հետ 3 % տոկոսով պէտք եղած գումարը փոխ տալու Ռուսիոյ՝ իւր արեւելեան պատերազմի փոխառութեանց տոկոսին զեղչման համար։ Նոր փոխառութիւն ի հրապարակ պիտի հանուի՝ 100 ռուպլոնց թուղթը 85 ռուպլի հաշուով։

ԱՐՄՏԵՆԱՑ ԽՆԴԻՐը

Եւրոպայէ կը ծանուցուի ցորենի գնոյն կարեւոր անկում մը։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Դարերով մեռաքսն եղած է արտածելի գլխաւոր ապրանքն Պարսկաստանի։ Բայց քսան տարիէ հետէ չերամի արտադրութիւնը մեծապէս պակսած է չերամի որդերու հիւանդութեանց պատճառաւ։ Այժմեան չերամի արտադրութիւնն ի Պարսկաստան տարեկան 550,000էն 600,000 լիպրայի մէջ է, որոյ մէկ երրորդն երկրին մէջ կը սպառի։ Աւանիկ արտադրիչ գլխաւոր կեդրոններուն տարեկան միջին բերքը։

	Լիպրա
Խօրասան	16,250
Կիլան	455,000
Մազանդէրան	35,000
Կեդրոնական գաւառք	13,000
Ատրպատական	32,000

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Դեր. Փոխանորդ Հայրն և Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտի և Դերական Գրիգոր Սարգիս էֆէնտի Ամերիկայ ուղեւորեցան աւստրիական Սոխոր-ը չոգենաւով։

Չոգենաւին մէջ կը գտնուէին բազմաթիւ կղերականք և աշխարհականք որք ողջերթ մաղթեցին։

Այտրնեան Դերապետ. Զմիւռնիոյ և Այտրնի մէջ Միաբանութեան յատուկ վանական գործեր պիտի կարգադրէ և մտադիր է վերադարձին Կ. Պոլսէն անցնիլ։

Յակոբ էֆէնտի Գուրգէն, որ չոգենաւ գնացած էր ողջերթ մաղթելու, գրաբառ ուղերձ մը մատոյց Աբբահօր, որ խորին շնորհակալութիւն յայտնեց։

ՊԱՇՏՕՆԱԳԻՐ

Տպագրական Տեսչութեան

Հայերէն Մանչուրիէ էֆէնտի լրագիրը գրաքննիչ պաշտօնէին ազդարարութեանց հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, այսօրուընէ սկսեալ անպայման կերպիւ դադարման դատապարտուած է։

6 Սեպտեմբեր 1309
29 Օգոստոս 1307

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հրաւէր առ Ուսուցիչս

Այսեն. Ս. Պատրիարք Հօր արտօնամամբ՝ Ուսուցչական Ժողովոյ Բ. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի, 1 սեպտեմբեր ժամը ճիշդ 6½ին, Ազգ. Ժողովոյ սրահին մէջ, ի Ղալաթիա, խորհրդակցելու Պատ. Ուսում. Խորհրդոյ առաջարկած չորս խնդիրներէն հետեւեալներուն վերայ։ «Ա. մանկավարժական ուսմանց կամ ուսուցչի պատրաստութեան կարեւորութիւնը.— այս պէտքին Թուրքիոյ Հայոց մէջ գոհացման միջոցները.»

«Բ. Դաստիարակէն ինչ բարոյական հանգամանքներ կը պահանջուին։

Ուստի, կը հրաւիրուին Պատրիարք. ուսուցիչք եւ ուսուցչուհիք ներկայ գտնուիլ։

Դիւան Ուսուցչական Ժողովոյ
Ատենապետ — Ատենագրեալ
Դ. Ե. ԽԱՉԵՆԱՆ — Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵՆՆ
29 օգոստոս, 1891

Կէտիկ-Փաշային հետեւեալը կը հայորդեն մեզ.

Թաղիս նորընտիր Թաղական Խորհրդոյ ընտրութիւնը վաւերացնող Պատրիարքական օրհնանքը կոնդակն անցեալ կիրակի, օգոստոս 25, ընթերցաւ յատենի Ս. Եկեղեցւոյս ի լուր ժողովրդեան և խորհուրդն իւր պաշտօնն ձեռնարկելով գաղտնի քուէարկութեամբ ընտրեց իւր դիւանն որով և յիշեալ խորհուրդը կը կազմուի հետեւեալ պատ. անձերէն.

Տեսարք՝

Աւետիս	Թնկրեան	Ատենապետ
Յակոբ	Գորեան	Ատենագրեալ
Սերովբէ	Թագաւորեան	Գանձապետ
Գէորգ	Մագուլեան	
Գրիգոր	Ալեանաքեան	
Ալիքսան	Աբրահամեան	
Խաչիկ	Մանեասեան	
Միքայէլ	Պապեան	
Յարութիւն	Ալիքսիարմաքեան	

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՑ ԱՐԵՒԵԼՔ

Աչէ-Եւլի վաղուան համարը, բաց ի իւր սովորական նիւթերէն, կը պարունակէ նաև հետեւեալ յօդուածներ.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱՑ ՇՈՒՐՋԸ. Զուհանեան—Պլանը գիւղի գիշերները—Խնդութիւն եւ տխրութիւն—Դրեանց—Հեղինակի մը հետեւանքները—Թիֆլիզ Մեծ կամ Սիպիր աքսորուիլ—Տիկին Սիրանոյշ և իւր պայմանները — Վերջին Ներկայացումը—Ապագայ Գործեան—Երկու լուսանկարներ.

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ՈՒՂԵՐՁ (Սիրային բանաստեղծութիւն)

ՊԱՏԱՆԵԱԿ

ԽԵՆԴԷ (Նորավէպ) ԵՐՈՒԱՆԴ

ԳՐԱԳԱՏԱԿԱՆ. Վիպագրութիւնը մեր մէջ. Մ. Կ. ՇԱՀԵՆԱՔԱՐ

ՎՈՒՎՈՒ ՏԱՏՐԱԿԻՆ (Ժողովրդական բանաստեղծութիւն) ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՑԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՄԱՇ-ԴՊՐԵՎԱՆՔ (Ուխտաւորի մը տպաւորութիւնը) * * *

ԱԶԳԱՆՑ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ (Փշուր ժողովրդական երգոց) Գ. Կ. Ռ.

ԲԱՐԻՁ Ի ԼԱ-ՌՕՇԵԼ (Նամակ Ֆրանսայէ) Վ. ՀԱԶԱՐԱՊԵՏԵԱՆ։

ՅՈՒՇԵՐ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՍԴՐԱՑԻ հրատարակութիւնն որ բացառիկ պատճառով մը ընդհատուեցաւ այս անգամ, պիտի շարունակուի յաջորդ շաբաթ թերթով։

Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանի վերամուտն որ սեպտեմբեր 2 ին պիտի սկսէ, սեպտեմբեր 9 ին յետաձգուած է, գիւղին մէջ տիրող հիւանդութեան պատճառաւ։

Ա. Զ. Դ.

Բերայի Ազգային Արուեստագիտական Ուսումնարանի և Արուեստանոցի Խնամակալութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ սոյն հաստատութեան վերբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ սեպտ. 2, երկուշաբթի օր։

Ա. Զ. Դ.

Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին համար կառավարչի մը պէտք կայ։ Դիմել նոյն գիւղի թաղական խորհրդարանը այս կիրակի առաւօտ։ 2—2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետը, Արտաքին գործոց Վեհ. Նախարարն և Քաղաքապետ Վեհ. Բրլման փաշա երեկ կայս. պալատ երթալով, ստացան Վեհ. Սուլթանի հրաւէրները։

—Շեյխ-իւլ-Իսլամի Դրան նորընտիր Մէքթուպճի Մէհմէտ Շիւքրի էֆէնտի երեկ Կայս. Պալատ երթալով շնորհակալութիւն մատոյց իրեն շնորհեալ նոր պաշտօնին համար և արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Վիէննայի օսմանեան դեսպան Զիեա պէյ, որ մայրաքաղաքս եկած է, երեկ Բ. Դուռը գնաց և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վեհ. Նախարարին, Վեհ. խորհրդականին և այլ բարձրաստիճան պաշտօնէից։

—ՑուՆաց Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Տ. Տորոթէոս երեկ Բ. Դուռը գնաց և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

—Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կրէքոֆ և մայրաքաղաքիս գործակատար Պ. Վուլքովիչ երեկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վեհ. Նախարարին և Վեհ. խորհրդականին հետ։

—Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշա երեկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին կողմէ Բ. Դուռն հրաւիրուեցաւ և տեսակցեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ ՎԵՀ. ՇԱՀԻՆ

Վեհ. Սուլթանն երեկ հեռագիր մը ուղղելով Պարսից Նասրէտտին Շահին, շնորհաւորեց Ն. Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձը։ Նասրէտտին Շահն, ի պատասխանի շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղած է առ Վեհ. Սուլթանն։

* * *

Երեկ, Պարսից Շահին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, օսմանեան պահակ շոգենաւն, որ դրօշակներով զարդարուած և մեծ կայմին վրայ պարակական դրօշը պարզած էր, միջօրէին թնդանօթի քսան և մէկ հարուածներ արձակեց։

Արարողապետ Միւնիր փաշա և կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա պարսկական դեսպանատունը գնացին և, յանուն Վեհ. Սուլթանին, շնորհաւորեցին դեսպան Էսատուլլահ խանը։ Բ. Դրան կողմէ եւս Յայտուկ պաշտօնատարք դեսպանատուն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին։ Մայրաքաղաքիս օտար դեսպանաց ոմանք անձամբ և ոմանք ալ իրենց առաջին թարգմաններուն միջոցաւ շնորհաւորեցին Նասրէտտին Շահի ծննդեան տարեդարձը։

Դեսպան Միրզա Էսատուլլահ խան ժամ կին ընդունեց մայրաքաղաքիս պարսկական գաղթականութեան երեւելեաց շնորհաւորութիւններն եւ բանախօսութիւն մը արտասանեց։

Տէպիսթաներ Իրանեան վարժարանին աշակերտներէն եւ Աբբէր լրագրոյ արտօնատիրոջ որդի Հիւսէյին էֆէնտի պարսկերէն բանախօսութիւն մը ըրաւ և դեսպանն ի նշան իւր գոհունակութեան ծանրագին շալ մը նուիրեց նմա։

Գիշերը դեսպանատունը լուսաւորուած էր և Էսատուլլահ խան չքեղ հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ դտնուեցան դեսպանք ոմանք և պարսիկ երեւելիք։ Սպարապետի Դրան կողմէ յատկապէս զրկուած զինուորական նուագածուաց խումբ մը մինչեւ վերջը նուագեց։

ՄԱՀՄՈՒՏ ՇԵԼԱԼԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ

Կայս. հրամանաւ՝ կրէտէի կուսակալի փոխանորդ Վեհ. Մահմուտ Շէլալէտտին փաշայի ամսաթոշակն երեսուն հազար ղրուշի բարձրացած է։ Ն. Վեհութիւն, որ չորեքշաբթի գիշեր մեկնած էր մայրաքաղաքէս, այսօր Հանեա կը ժամանէ։

ԹԻՎՖԻԳ ՓԱՇԱ

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նոր Նախարար Թէվֆիկ փաշա երեկ կայս. պալատ գնաց և շնորհակալութիւն մատոյց իրեն շնորհեալ այս նոր պաշտօնին համար։

Թէվֆիկ փաշա իւր պաշտօնատեղին երթալէ առաջ Բ. Դուռը գնաց և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին գործոց Վեհ. Նախարարին։

ԶԻՀՆԻ ՓԱՇԱ

Սէլանիկի նոր կուսակալ Վեհ. Զիհնի փաշա երեկ կայս. պալատ գնաց և իրեն շնորհեալ այս պաշտօնին համար շնորհակալութիւն մատոյց։

Ն. Վեհութիւն Բ. Դուռն եւս գնաց և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին գործոց Վեհ. Նախարարին։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Այսօր, Ռուսիոյ Վեհ. Ազնքանդը կայսեր անուան տօնախմբութեան առթիւ ռուսական դեսպանատան Պօսիլիքտէրէի ամարանոցի մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին, յետոյ դեսպանատան մէջ ընդունելութիւնք պիտի կատարուին և երեկոյին ալ դեսպանատան մէջ ցայգահանդէս մը պիտի տրուի ու շքեղ լուսաւորութիւնք պիտի կատարուին։

ԴԱԴԱՐՈՒՄՆ «ՍԴԱՄՊՈՒԼ»Ի

Երեկ իրիկուն, Սդամպուլի տնօրէնին հաղորդուեցաւ Տպագրական Տեսչութեան մէկ պաշտօնագիրն որ կը յայտնէ թէ յիշեալ լրագիրն անպայման կերպիւ դադարման դատապարտուած է այսօրուընէ սկսեալ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, օգոստոս 28ին Հալէպի մէջ հնտախտէ եօթը մահեր պատահած են և օգոստոս 20էն մինչեւ 25, թիւերի մէջ՝ մէկ։

ՄՈՆԴԷՊԷԼԼՕ ԿՈՄՍ

Ֆրանսական նախորդ դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսն յառաջիկայ երկուշաբթի արեւելեան Ճեպընթաց կառախումբով Փարիզ պիտի երթայ, անկից իւր նոր պաշտօնատեղին՝ Բիդրսպուրգ՝ ուղեւորելու համար։

Մոնդէպէլլօ կոմսն երէկ Բ. Դուռը գնաց իւր հետն ունենալով դեսպանատան խորհրդական Տըլօժիէ Վիլլան կոմսն ու առաջին թարգման Պ. Թոպէհան և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց Վեհ. Նախարարին։ Մոնդէպէլլօ կոմսն իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց և միանգամայն ներկայացուց դեսպանատան խորհրդականն, որ գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ ցդալուստ նոր դեսպանին։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը լսելով որ Շարքէօյի այգիները հիւանդութեամբ մը վարակեալ են, Ադրիանուպոլսոյ նահանգին երկրագործական քննիչ Սթրաթիկօբուլօ էֆէնտին (որ ժամանակէ մը հետէ մայրաքաղաքս կը գտնուէր) Վեհմ. Բաֆի փաշայի պաշտօնավարութեան օրով յիշեալ գիւղը զրկած էր։ Սթրաթիկօբուլօ էֆէնտին սոյն այգիները քննելէ յետոյ տեղեկագիր մը տուած էր, յորում յիշեալ հիւանդութեան դոյութիւնը ստուգած լինելը յայտարարելով, կը նշանակէր դարմանը որ յառաջիկայիս պիտի գործադրուի։ Այս տեղեկագիր երէկ ներկայացաւ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նոր Նախարար Վեհմ. Թէվֆիգ փաշայի։

—Վեհմ. Մահմուտ Ճելալէտտին փաշա, անցեալ շաբթուն մէջ, յիշեալ նախարարութեան դլուխը անցնելուն պէս, մայրաքաղաքիս երկրագործական քննիչ Երուանդ Աղաթոն էֆէնտին Պրուսա զրկեց, տեղւոյն նորահաստատ երկրագործական վարժարանին կազմութիւնը քննելու պաշտօնով։ Աղաթոն էֆէնտի սոյն պաշտօնով կը զբաղի այժմ ի Պրուսա։

ԿԱԶԻ ՄԹԵՐԱՆՈՅՔ Ի ԶՈՒՊՈՒՔԼՈՒ

Զուպուքլուի կազի մթերանոցներուն համար Մոմճեան Սամանճեան ու ընկերութեան և Սամի պէյի միջեւ եղած դատն, որ ժամանակէ մը ի վեր կը տեսնուէր առեւտրական երկրորդ դատարանին առջեւ, երէկ վերջացաւ և դատարանն հաղորդեց իւր որոշումն, որուն համաձայն, Մոմճեան և ընկերութեան ազերսագիրը կը մերժուէր մեծամասնութեամբ։ Այս որոշում սա հիման վրայ տրուած է թէ ներկայ դատը վերջնական որոշմանց յարակից է, թէ առեւտրական դատարանի այն վճռագիրն, որ պահանջող կողման յենակէտն է, արդէն վճռաբեկ ատենի վճռագրոյն մէջ լուծուած է՝ ըսուելով որ հաշտարար եղանակաւ կարգադրութիւնը միշտ ընդունելի է և թէ դատին հաշուական մասն ալ, ըստ այդ որոշմանց, կը վերաբերի Հուգուգի այն դատարանին որ կ'զբաղի բուն իսկ դատով։

ԱՌԵՒՏՐ. ՍԵՆԵԱԿ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Պրուսայի Երթողրուլ գաւառին մէջ առեւտրական, երկրագործական ու արհեստական սենեակ մը հաստատուած է և անդամ կարգուած են տասն-երկու անձինք։ Սենեկին նախագահ անուանուած է գործարանատէր Հաճի Ալիպատէ Մուսթաֆա պէյ և դեր-նախագահ՝ Քէչէքեան Յակոբ աղա։

ՇԷՅԽ-ԻԼ-ԻՍԼԱՄԻ ԴՈՒՌԸ

Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դուռը հրահանգ ուղղելով բոլոր Նախպետներու և Միֆթիներու ծանուցած է որ ուշադիր ըլլան Շեբիի տրամադրութեանց ամեն կերպիւ գործադրութեան և ջանան փութով կարգադրելու ժողովրդական գործերը։

ՇԱԼԿԱՄԸԼԻ ԴԷՊԻՔԸ

Շալկամբլի ագարակի ծանուցեալ դէպքին համար նախնական քննութիւնք աւարտած ըլլալով, յանձնուած են վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին։ Ամբաստանեալք ի մօտոյ պիտի դատուին Եզեռնագատ ատենին առջեւ։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Երէկ, Մաքսային վերատեսուչ Վեհմ. Հասան Ֆէհմի փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողով մը ի նիստ դումարեցաւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ՝ և մինչեւ ժամ 10 խորհրդակցեցաւ ի մասին կայս. կառավարութեան և ասիական երկաթուղեաց նախորդ տնօրէն Պ. Ալթ Սիֆէլտերի միջեւ կնքած հաշուական խնդրոյն կարգադրութեան։

Ցանձնաժողովը կը կազմեն Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Վեհմ. Գաբրիէլ էֆէնտի Նորատունկեան, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան առաջին երկրաչափ Պ. Կալան, անգլիական ու աւստրիական ընդհանուր հիւպատոսք և Պ. Միլլիթատի ժագօպօ։

Ցանձնաժողովն որոշեց յառաջիկայ չորեքշաբթի օր ի նիստ դումարուելով տալ իւր վերջնական որոշումը։

«ՄԻՐՃԻԱ» ՄԱՐԶՆԱՒԻՐ

Ռումանական Մէրճէա մարզանաւն որ Սալը Բազարի առջեւ խարսխած էր, երէկ Պէօյիւքտէրէ գնաց և ռումանական դեսպանատան առջեւ կեցաւ։ Դեսպան Պ. Միլիթիւնէօ երէկ իրիկուն հացկերոյթ մը տուաւ Մէրճէաի սպայից։

Դեսպանն եւ նոյն մարզանաւու սպայք պաշտօնական համազգեստով այսօր ներկայ պիտի դտնուին Սէլամլըքի հանդէսին։ Մէրճէա շաբաթ կամ կիրակի դէպ ի Սեւ ծով պիտի ուղեւորի։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Երկաթուղեաց մենաշնորհ խնդրող ձեռնարկուք լսկ իրենց շահը խորհելով և կամ չափաւոր դրամագլխոյ տէր լինելով, ընդհանրապէս կարճ երկաթուղեաց մենաշնորհը կ'ընծրուին։ Եւ սակայն Թուրքիոյ ներսերը թափանցող երկաթուղեաց պէտքն օր ըստ օրէ կը դգացուի, առեւտրական և այլ տեսակէտներով, այն ալ երկայն գիծերու միջոցաւ կրնայ ըլլալ, որպէս է Պաղտատի գիծը։ Ուստի, կայսերական կառավարութիւնն որոյտ է քննել նախ առաջարկութիւններն այն անձանց որք կը խոստանան իրենց ինդրած գիծը երկարել մինչեւ Պաղտատ։ Թէպէտեւ նոյն ձեռնարկին հետամուտ չեղողներն, իրենց առաջարկներն ընդունել տալու դիտաւորութեամբ, կը յայտարարեն թէ Բարիզու եւ Լոնտոնի դրամատեարք ամերիկեան եւ եւրոպական ինչ ինչ ձեռնարկներուն համար մեծագոյն գումարներ դրած են և թէ հետեւաբար Պաղտատի մեծագոյն երկաթուղւոյն շինութիւնը յանձն առնելու դրամագլուխ գտնելը յոյժ դժուար է, սակայն կայս. կառավարութիւնը իւր որոշման վրայ հաստատ մնաց։

Առ այժմ, միայն Պ. Լրթալ բանակցութեան մտած է Պաղտատի գծին շինութիւնն ստանձնելու համար։ Թիչելալ նախարարութեան մասնագիտաց դիւանը երէկ պէտք եղած աշխարհագրական ծանօթութիւնները տուաւ առ Պ. Լրթալ, սոյն գծին նկատմամբ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՐԹԱՏՈՒՆԿ

Արքունի ագարակաց տնօրէն Թորգոմեան էֆէնտի, շերամարուծութեան մասին իւր նշանաւոր գործերովը ծանօթ, որոց շնորհիւ Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան կողմէ Պրուսայի մէջ հաստատուած շերամարուծական վարժարանին տնօրէնութեան կարեւոր պաշտօնն ըստանձնեց, նոր յաջողութիւն մըն ալ ձեռք բերաւ, որ մեծ կարեւորութիւն ունի որթալուիճէ վարակեալ ապագայ որթատունկոց համար ի Թուրքիա։

Յայտնի է թէ Օսմ. հանրային պարտուց վարչութիւնը Երէնքէյի մէջ հաստատած է՝ ընդ տնօրինութեամբ Պ. Էքքերլէնի՝ ամերիկեան որթատունկոց ընդարձակ տնկարան մը, ուսկից՝ որթալուիճէ վարակեալ այգիներու տէրերը կրնան ոստեր առնու՝ պատուաստելու համար տեղական ընտրուած որթատունկեր։ Թորգոմեան էֆէնտի, որուն յանձնուած է պատուաստի վերին հսկողութիւնը, յոյժ գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք բերեր է։

Օսմ. Հանրային պարտուց խորհրդոյ նախագահ Պ. Օպարէ քննելու գացած է Երէնքէյի տնկարանը, ուր Պ. Էքքերլէն և Թորգոմեան էֆէնտի ճաշակել տուին նմա ամերիկեան որթատունկերով պատուաստեալ լաւ-ներ, որոց տեսակն աւելի ընտիր էր քան միւս լաւ-ներունը։

Պ. Օպարէի հրամանաւ, երկու տարիէ ի վեր ամերիկեան եղանակաւ պատուաստեալ լաւ-ուի երկու որթատունկեր Թորգոմեան էֆէնտիի միջոցաւ ներկայացուցան Վեհ. Մարմարեանի մասնաւոր պարտէզին, որ Ն. Վեհութեան մասնաւոր պարտէզն է։

Կայս. Դանձապետ նախարարը Վեհմ. Բաղդատ փաշա նամակ մը ուղղած է այս երկու որթատունկոց մասին։

(Սրտմտոյզ)

ՉԻՍՐՇԻ

Նախընթաց օր յերէնքէյ ձիարշաւ մը կատարուեցաւ որուն մասնակցեցան ութ ձիեր, որոց վրայ տղաքներ հեծած էին։ Ձիարշաւը դիտելու եկած էր ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը։ Առաջին մրցանակը շահեցաւ Երէնքէյեցի Մէհմէտ Բէհլիվանի ձին, սակայն երկրորդ շահողն, որ Պուլկուրլուցի Նուրի էֆէնտիի ձին էր, առաջինէն հինգ տասը քայլ ետեւ մնաց։

ՈՐԹԱԼՈՒԻՃ

Ռումանական կառավարութիւնն, որթալուիճի վարակման դէմ իւր նախազգուշութիւն, արգիլեր է Թուրքիոյ գաւառներէն ամեն տեսակ պտղոց ներմուծումն ի Ռումանիա։

Պոլսոյ Թրամուէյի կառքերէն մին երէկ Սալքըմ Սէօյիւտի մօտ խուլ-համբ պառաւ կին մը կոխուեց։ Պառաւը վիրաւորուած ըլլալով մօտակայ տուն մը տարուեցաւ։

Թրամուէյի ուրիշ կառք մ'ալ Սօղուք Զէշմէի մօտ գրաստ մը կոխուեց։

—Նախորդ Խորիլ Իսմայիլ փաշայի որդին Ալի Ճէմալ փաշա երէկ իրիկուն Վիէննա գնաց իբրեւ ուսանող։

—Երէկ առաւօտ Էյուպի մօտ հրդեհ ծագելով փայտաշէն տուն մը այրեցաւ։

—Մասսուսէի Ճէյռէ չոգենաւ երէկ Ճիտտէ ուղեւորեցաւ, ուր պաշար և այլ պիտոյք կը փոխադրէ։

—Սիւէզէն կը գրեն թէ Նեղոսի վրայ նաւ մը ընկղմեր է, յորում յիսուն ուղեւորք կը դտնուին եղեր, որոցմէ քսանը խղդուեր են։

—Կոլ-ոյի ըսածին նայելով, Ֆրիպուրկցի (Զուիցերիա) երկու գործաւորներ շահեր են Ռումիլիի երկաթուղեաց վերջին վիճակահանութեան մեծագոյն թիւը, 600,000 ֆրանք։

Ա Զ Դ

Բարձրագոյն վարժարանէ վկայեալ մի ուսեալ հայ երիտասարդ պատրաստ է՝ այցելու դասատուի պաշտօնով լեզուաց, գրականեաց, ուսողութեան եւ կամ գիտութեանց դասեր աւանդել մայրաքաղաքիս թաղային կամ մասնաւոր վարժարանաց միոյն մէջ եւ կամ մասնաւորաց։

Դիմել ի Խմբագրատուն Արեւելքի։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՑԻՆ

Անգլիոյ Պանքային երէկ հրատարակեալ շաբաթական հաշուեկշիռն հետեւեալ տարբերութիւնները կը ցուցնէ, բաղդատմամբ նախորդ շաբթուն։

Պարտաստ մնացողադրամին վրայ աւելցած է 228 հազար անգր. ոսկի։

Պանքաժամներու պահեստէն պակսած է 269 հազար ոսկի։

Գանձելի փոխանակագրաց և այլ առեւտրական թղթոց մթերքին վրայ աւելցած է 501 հազար ոսկի։

Հետեւապէս, Անգլիոյ Պանքային դիրքը վերջին եօթնեկին մէջ նպաստաւոր մնացած է, քանի որ իւր պահեստը այժմ այնպէս կը համեմատուի իւր յանձնառութեանց ինչպէս 46 18/32 կը համեմատի առ հարիւր։ Անցեալ շաբթուան համեմատութիւնն էր 45 9/32 առ հարիւր։

Այս պայմանաց մէջ, Անգլիոյ Պանքային Տնօրէն Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ որոշեց 100ին երկուքուկէս պահել զեղչի սակը։

ՓԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ, 10 սեպտ.— Սակարանի ռուսական թերթն ազդուապէս կը հերքէ այն լուր թէ Սեւ ծովու և Ագախու ծովու նաւահանգստաց յատուկ ցորեններու երկաթուղւով փոխադրութեան սակագինը պիտի աւելցուի։ բայց կը կարծէ թէ ցորեններու փոխադրութեան սակագինք կրնան փոխուիլ կեդրոնական կուսակալութեանց գործառնութիւններուն մէջ պալթիկի նաւահանգստաց եւ արեւմտեան սահմանագլխուն հետ։

ՊԵԼԿՐԱՏ, 10,—Կղերականութեան կողմէ մի թերթնկ մը գումարուեցաւ ի Ֆրանկուֆվա, որուն ներկայ գտնուեցան հարիւր քսան ազատականք, 110 արմատականք և 80 յառաջդիմականք։ Մի թերթնկը քաղաքական գործերով չի զբաղեցաւ, այլ խորհեցաւ նոր կանոնագիր մը պատրաստել, որուն համեմատ կղերք չպիտի խառնուին քաղաքական խնդրոց։ Այս գաղափար ոմանց հաճանութեան արժանացաւ։

ՓԱՐԻԶ, 10,—Զօրավար Կրեվի ծանոյց առ Պ. Բառնօ և Պ. Ֆրեսինէ իր եղբօր մահը։ Իւր նախկին նախագահ հանրապետութեան, հանդուցեալ Պ. Կրեվի իրաւունք ունի մասնաւոր պատիւներու զրոս նախարարք պէտք է որոշեն խորհրդակցութեամբ։

—Պաշտօնական օրաթերթը կը հաստատէ թէ պաշարեալ կաւելնայ Թունիսի գաւառին մէջ։

ՄԻՒՆԻԽ, 10 — Պաւիերացի զօրաց հանդէս մը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան Վիլհէլմ Կայսեր և խնամակալ—իշխանին։ Զօրահանդէսի մէջոցին, Կայսրն անցաւ իր Ուհլան հեծելազօրաց գնդին գլուխն եւ խնամակալ—իշխանին առջեւէն անցաւ։ Հոծ բազմութիւն։ մեծ ոգեւորութիւն։

ՓԵՇԹԱ, 10—Սխալ աջծանման մը հետեւանօք Պուքրէշէն եկող ճեպընթացը գծէն դուրս ելաւ մերձ ի Քաքոս. ոչ ոք վիրաւորեցաւ և ոչ մէկ վակոն չի վնասուեցաւ։ Կառախուսքը 15 վայրկենի յապաղում մը կրեց։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 10—Թէկուէկալբէէ (Հոնտուրաս) կը հաղորդեն առ Նիւ-Եորք-Հերալտ թէ պատերազմական նախարար Քանչիանօ Էվրա զօրավարը, յառաջիմական ընտրելի, նախագահ ընտրուեցաւ։

ՄԱՐՍԻԼԷԱ, 10—Երէկ գիշեր, Կըրկէսին մէջ ներկայացումն աւարտելէ ետք, սանդուղ մը փլաւ. 23 անձինք ծանրապէս բազմաթիւ անձինք թեթեւապէս վիրաւորեցան։

ԱՔԼԷՆԷ, 15—Վերջին զրահաւոր մը, ի Ֆրանսա շինուած, ոգեւորութեամբ ընդունուեցաւ։

ՀՌՈՄ 10.—Ներքին գործոց նախարարը հրաման կ'ընէ իտալիա ներմուծել ասիական Թուրքիայէ եկող ազած ալիւր։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 30 Օգոստոս

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ	
3 տոկոս Լենտրայի վրայ	108 1/2
3 » Բարկի »	23 32 1/2
Օսմանեան Քոնսոլիտէ	
Երէկ երեկոյ գոց. [Մէջտեղ]	20 06
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելուն	20 05
Կէս օրին »	20 05
Թոսվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	77 08
» » ժամ 5ին	— —
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷԹԼԹՈՑ	
Փոխառութիւն Սէրի	43 3/8
» B. »	23
» C. »	20 05
ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՈՒԹ	
Սօսիէթէ ժէնէրալ Անգլ. Լիր	4 28
Գրէտի ժէնէրալ » »	8 18
Պանք տը Գոնս » »	5 20
Սօս. Շանժ. է վալէօր » »	4 25
Ռէտի » »	14 37
Թրամուէյ » »	580
Ռուսէլիի երկաթուղի ... ֆր.	65 1/8
Բաժնեթուղթ Լավրիօմի...Գ. կ.	129
ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմանեան ոսկի...զրշ.	100
20 ֆրանքոց »	87 05
Անգլիական ոսկի »	110 02
Մարք [Գերմանական ոսկի] »	107
Իմպերիալ »	89 30
Բրիմից »	51 12
Ռուսկի Թղթադրամ »	8 65
Սէմ. արծաթ [տարբ.] »	107 28
Հինգնոց »	102
Սէթալիք »	99
Թասֆիյէ »	17
Տոկոս Գալաթեայ Սակարանի. »	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 10 Սեպտ. ժամ 3 վայր. 20 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 45
» » 4 1/2 %	105 85
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 72
Օսմանեան երկաթուղի	66
» Բէժիի բաժնեթուղթք	348 75
Պանք Օթոման	563 75
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	826 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 62
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	415
Եգիպտական միացեալ	490
Օսմ մաքս արեթուղթ	448 75
Օսմանիյէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	357 50
Զէք Լենտրայի վրայ	25 32 1/2
ԼՈՆՏՈՆ, 10 Սեպտ., ժամ 6 վայր. — երեկոյ	
Անգլ. քոնսոլիտէ	95 06
Օսմ » Սէրի Դ	18 43
» »	43 3/8
» » » B	23
» » Գ	18 7/16
Փ-խառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	12 43
Եգիպտական միացեալ [ինդիգիէ]	96 5/16
առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	91 1/8
Տօմանիալ փոխառ. Ռոչիլտ)	103
Ռուսական 1890	98 1/8
Այրտնի երկաթուղի	21 1/2
Գաւառայի երկաթուղի	16 5/8
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 480
ՎԻԵՆՆԱ, 10 Սեպտ., ժամ —վայր —	
Օսմանեան երկաթուղի	31 70
» Բէժիի բաժնեթուղթք	159
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 50
» Փարիզի »	46 42
ՊԵՐԼԻՆ, 10 Սեպտ., ժամ— վայր —	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 31
» Փարիզի »	80 10
Ռուսկի Թղթադրամ	212 50
Օսմանեան երկաթուղի	63 20
Օսմ. քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18
Լամ Ռէտի	— —

ԳԻՒՂՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
ԴԱՍԱԳԻՐՔ ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼՔ
Ց'ուսում. խորհդ. Ազգ. կեդր. Վարչութեան

—o—

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ
Ի պէտս Ազգ. Բարձրագոյն Նախակրթարանաց
Գին 6 դահեկան

ՀԱՄԱՌՕՏ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
Ի պէտս Ազգ. Նախակրթական վարժարանաց
Գին 100 փարա

Մեծաքանակ գնողներու և ազգատիպ վարժարանաց համար զեղչացուցիչ գներ։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Զարդարեան գրատուն։

ՀՈՆԴՈՒՍ ՄԱՐՑՈՒՆԱԿԱՐԱՔՇԻՈՒԹԵՒՆ Ս. ԹԱԳԱՒՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱԶԳ. ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐՆՑ. ՌՈՏՈՍԱԹՈՑԻ

ՌՈՏՈՍԱԹՈ. 26 օգոստ. 91

Քաղաքիս Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ ազգ. երկսեռ վարժարանաց տարեկան հարցաքննութիւնք արդէն կատարուած էին անցեալ յուլիս 15էն մինչեւ 31 նոյն ամսոյ. եւ այս հրապարակային քննութեանց ներկայ գտնուած են բաց ի ազգային պաշտօնական մարմնոց և ժողովրդեան, նաև քաղաքիս նախորդ Վսեմ. կառավարիչն եւ կառավարութեան այլ եւ այլ պաշտօնեայք, եւ յոյժ գոհ մնացած են թրքերէն լեզուի և գրականութեան մասին աշակերտաց ցոյց տուած յաջողակութենէն և իրենց գոհունակութիւն արձանագրած են, որպէս և Գաղղիոյ փոխ հիւպատոսն՝ գաղղերէն լեզուի, հելլենական հիւպատոսն՝ յոյն լեզուի մէջ աշակերտաց յառաջադիմութենէն իրենց խնդակցութիւնն յայտնելով՝ ուրախ եւ շնորհակալ եղած ըլլալին ստորագրած են։ Երկսեռ աշակերտ միւնոյն փայլուն յառաջիմութիւնն ցոյց տուած են նաեւ Կրօնի եւ Ս. Պատմութեան, Քրիստոնէական վարդապետութեան և ազգ. պատմութեան ուսմանց մէջ, որոց դասատուն է Տ. Ղեւոնդ քահանայ Պէզիրճեան, հմուտ կրօնի եւ հայ լեզուի. նոյնպէս հայ լեզուի, հայ գրականութեան եւ թարգմանութեանց ու շարադրութեանց մէջ մեծ յաջողակութիւն ցոյց տուած են. դասախօսն է Աւետիս էֆ. Թաշճեան. նոյնպէս ազգաց պատմութեան, աշխարհագրութեան, թուաբանութեան եւ երկրաչափական գիտութեանց մէջ. Թաղաքան խորհուրդն վստահ լինելու համար թէ՝ տնօրէն Յարութիւն էֆ. Կէլիպօլուեան եւ այլ դասատուք խղճի մտօք աշխատա՞ծ են թէ ոչ, յանձնաժողով մը կազմած էր քննութեանց պահուն և այդ Յանձնաժողովն ալ իւր առանձին քննութիւններ կատարած եւ իւր տեղեկագիրը ներկայացուցած է Թաղական խորհրդոյ։ Զմոռնանք գրել թէ՝ Ազգային ուսոյց վերաքննութեան տեղի անդամներէն Մեծ. Յակոբ էֆ. Պապիկեան եւ Խաչիկ էֆ. Հովիկեան հանրածանօթ եւ առաջնակարգ փաստաբանն ալ աշակերտաց քննութեանց ներկայ եղած եւ առանձին հարցաքննած եւ խիստ գոհ մնացած ըլլալին նշանակած տեսանք։

Անկողմնակալութեան պարտք մի ևեթ կատարած ըլլալու համար պիտի գրենք թէ՝ արդարեւ մեր քաղաքի Ս. Թագաւորի երկսեռ վարժարանք ունին ինչ ինչ թերութիւններ՝ որպիսիք են՝ ընտիր եւ զարգացեալ դաստիարակուհւոյ մը պակաքը, ձայնագրագէտ երաժշտութեան ուսուցչին աւելի աշխատելու ժամանակ տալ՝ չափաւոր տղայոց վճակը բարուոքել եկեղեցւոյ յարատեւ պայծառութեան համար, ծադոցի վճակը բարեփոխել գէթ երկու պաշտօնեաներ աւելցնելով. ինչպէս Տոքթ. Նէվրուզեան էֆէնտի հանդիսին օր խօսեցաւ, եւ աւելի այժ տալ աղջկանց վարժարանին. եւ ասիկա ալ Նիթական պիտոյէին յաւելմամբ եւ ծնողաց իրենց պարտականութիւնը կատարելով միայն ևեթ կըլլայ։ Յուսամք թէ՝ Թաղական խորհուրդն եւ Տնօրէնութիւնն ուշադրութեան կառնուն մեր զուտ բարեկամական այս տողերը։

Մրցանակաբաշխութեան հանդէսն ալ քաղաքիս համար՝ խիստ արտասովոր և պայծառ չքով մը կատարուեցաւ երէկ՝ կիրակի, ի ներկայութեան 1000է աւելի երկսեռ ընտիր բազմութեան մը։ Վարժարանն զարդարեալ էր երփներանգ և գունագոյն Օսմանեան գրօշակներով և վարժարանի աւագ դրան վրայ՝ Վեհ. Սուլթանի պատկերը զետեղուած էր դափնիներով շրջապատեալ։ Հայ երեսատարդաց նուագածուցաց խումբը ախորժալուր կատարներ կը զարնէր մեծ յաջողակութեամբ։

Ժամ 7 ին հանդէսն սկսաւ, հանդիսին նախագահն էր՝ վիճակիս այցելու Հովիս Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազան Դիմաքսեան. հրաւիրեալց մէջ առաջին տեղին ունեցան Քաղաքիս կառավարիչ՝ Վսեմ. Նէֆիպ փաշա, Հաքիմ էֆէնտի, Թահրիրաթ միւտիւրի Հաճի Սէրրի էֆէնտի, արդի միւտիւրի՝ Նէյզի էֆէնտի, էվգաֆի եւ քաղաքապետութեան պաշտօնեայք։ Նոյնպէս իրենց ազնուազուն ընտանեօք հանդերձ ներկայ գտնուեցան՝ Ռուսիոյ, Գաղղիոյ և Հելլենական փոխ հիւպատոսք և այլ երեւելիք։

Հանդէսն սկսաւ «Համիտիյէ» քայլերգով որ՝ օրուանդուստ փոդերու հետ կարուտային նաեւ «Փատիշահըմ չօք Եաշա» աղաղակները՝ հանդերձ ծափահարութեամբ և երիցս կրկնուեցաւ «Փատիշահըմ չօք Եաշա՞»։ յետ որոյ աշակերտաց մին՝ Վեհ. Սուլթանին ուղղեալ Զօն մը արտասանեց. երգոց եւ նուագարանաց յաջորդութենէն յետոյ՝ Հայերէն ճառ մը, և ապա Տնօրէն Յարութիւն էֆէնտի կէլիպօլուեան կարդաց վարժարանաց քննութեանց տեղեկագիրը՝ յիշատակելով մի առ մի քննիչներու անուններն և յոյս յայտնեց թէ՝ իր խնամոց յանձնեալ աշակերտք Տէրութեան եւ Ազգին ընտիր եւ պատուական անդամներ պիտի ըլլան՝ կրօնասիրութեամբ, ծնողասիրութեամբ և մարդասիրութեամբ օժտեալ բարի քաղաքացիներ. տեղեկագրի ընթերցումէն յետոյ կատարուեցաւ մրցանակաց բաշխումն՝ երգերու եւ նուագարանաց ներդաշնակութեամբ. այս միջոցին հիւրերը կը մեծարուէին զովարար օշարակներով եւ պաղպաղակներով։ Հիւրերն ըստ արժանւոյն մեծարելու համար խումբ մի ուսեալ երիտասարդք կը սպասաւորէին։

Մրցանակաբաշխութենէն յետոյ, Տօքթ. Յակոբ էֆէնտի Նէվրուզեան գրաւոր առնելիք ասելիք մը ըրաւ եւ բացատրեց Մանկապարտէզ դրբերեան օգտակարութիւնը և իրրև բժիշկ՝ առողջաբանական տեսակետով ալ՝ ազգոյց մաքուր օդով և զուարդարար խաղերով զբօսնուլն եւ ուսնիլը օգտակար ըլլալ յայտարարեց անոնց ժրութեան և սրամտութեան նպաստաւոր պայմաններով, և առաջարկեց Մանկապարտէզ մը ունենալ ի Ռոտոսթօ։

Այս ճառախօսութեան յաջորդեց տասն աշակերտաց կողմանէ Մոլիէրի Ակամայ բժշկէն բանախօսական բարոյական դերը, որ ազնիւ տպաւորութիւն ըրաւ, և աւելի եւս կրթիչ ու օգտակար պիտի կրնար ըլլալ եթէ ժողովրդեան խուռն բազմութեան ծիծաղներու ժխորն և հանդիսական ցոյցերը պակաս ըլլային, որ հաղիւ զանգակաց հնչմամբ կը զսպուէր։

Հուսկ ուրեմն Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազան Դիմաքսեան բեմն ելաւ և պատշաճ լեզուաւ մը «Համայն աշխարհի համար՝ կրթութեան և դաստիարակութեան խնդիրը՝ օրուան խնդրոց առաջին եղած ըլլալն և մինչև իսկ օգոստափառ կայսերաց հանապազորեայ խորհրդածութեանց անսպառ նիւթ մատակարարած լինելն յայտարարելով՝ հայոց համար ալ յոյժ անհրաժեշտ պէտք մ'ըլլալը սահուն լեզուաւ մը զգացուց և յորդոր կարդաց։ Այս ընդհանուր տեսութիւններէ յետոյ մասնաւորելով իւր խօսքը՝ Ս. Թագաւորի երկսեռ ուսանողաց յառաջիմական վիճակն գոհութիւն յայտնեց և դրուատեց Թաղական Խորհրդոյ ուսումնասիրական ազնիւ ջանքերը որ՝ իրենց պաշտօնավարութեան երկամեայ միջոցի մէջ 200 ոսկւոյ դիզեալ պարտք մը վճարելով հանդերձ, Ազգ. վարժարաններն ալ կարողացած են այս բարւոք վիճակի մէջ դնել. նոյնպէս շնորհակալութիւն յայտնեց տնօրէն էֆէնտիի և ուսուցչաց աշխատասիրութենէն և ընդհանուր ժողովրդէն որ կրթական պարտուց գիտակցութիւն սկսած է ունենալ և օգնել վարժարանաց։

Յաւարտ բանից՝ Գեր. Տ. Հմայակ Սրբազան՝ սրտագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանի կենաց։ Սրբազանէն շնորհակալութիւն յայտնեց քաղաքիս կառավարիչ Վսեմ. Նէֆիպ փաշայի, Հաքիմ էֆէնտիի, եւ այլ կառավարութեան պաշտօնէից որ՝ ի քաջալերութիւն կրթական խնդրոյն եւ ի մեծարանս Օգոստափառ Սուլթանին հաւատարիմ հպատակ հայ ազգին՝ բարեհաճած էին իրենց պատկառելի ներկայութեամբ պատուել հանդէսը։ Շնորհակալութիւն յայտնեց նաև ըսելով թէ՝ Օսմանեան փառապանծ գահուն վաղեմի բարեկամ Տէրութեանց ներկայացուցչաց, Ռուսիոյ, Գաղղիոյ և Հելլենական փոխհիւպատոսաց, որք բարեհաճած էին իրենց պատկառելի ներկայութեամբ պատուել հանդէսը։ Շնորհակալութիւն յայտնեց նաև ըսելով թէ՝ Օսմանեան փառապանծ գահուն վաղեմի բարեկամ Տէրութեանց ներկայացուցչաց, Ռուսիոյ, Գաղղիոյ և Հելլենական փոխ հիւպատոսաց, որք բարեհաճած էին իրենց պատկառելի ներկայութեամբ պատուել հանդէսը։

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ
ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Դ.

ՀԱՐԿԱՒՈՐ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ
ԸՆՏՐԵԼԵԱՑ ՅԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՅՆ.

Արքեպիսկոպոսութեան համար ընտրելին պարտ է լինել նախ ի ծնէ օսմանեան հպատակ և գովելի կենցաղավարութեան տէր թէ՝ առաջի Պետութեան և թէ՝ Ազգին։ Երկրորդ, պարտի դրաւոր վկայութիւններ ունենալ իւր պարկեշտ վարմանց համար այն տեղերէն յորս նախ պաշտօն վարած է. Երրորդ, պարտ է ունենալ պահանջեալ տարիքն և մարմնոյ ամբողջութիւնն ըստ եկեղեցական օրինաց. Չորրորդ, պարտ է հինգ տարի կղերականութեան պաշտօն վարած լինել կամ ի Պատրիարքարան եւ կամ թեմերուն մէջն, որպէս զի ինքն եւս թեմ մը վարելու փորձառութիւն և եկեղեցական իրաց բաւական ծանօթութիւններ ունենայ։

Բաց ի վերոյիշեալ հանգամանքներէ՝ ընտրեալը պարտի Օրթոտոքս եկեղեցւոյ աստուածաբանական վարժարանէ մը ուսումնաւարտի վկայագիր ունենալ, իսկ եթէ վկայագիր չունի՝ սակայն տեղեակ է աստուածաբանական ուսանց՝ իւր պաշտօնավարած տեղերէ վաւերացեալ բարի և կղերավայել վարուց վկայական մը ունենալով կրնայ աստուածաբանութեան ուսուցչաց առջեւ քննուիլ և վկայագիր ըստանալով արքեպիսկոպոսութեան և կամ եպիսկոպոսութեան ընտրելեաց ցանկին մէջ արձանագրուիլ. իսկ այլ եղանակաւ ո՛չ երբեք կարելի։

Ընտրելի կը համարուի և բացառեալ է հնդամեայ պաշտօնավարութենէ՝ թէ՝ ի Պատրիարքարանի և թէ յայլուր, ամեն ոք որ գիտութեամբ և ուսմամբ ծանօթ է եկեղեցւոյն և հասարակութեան պատիւն կը վայելէ, սակայն այնպիսին եւս պարտի, ըստ օրինի, քննուիլ և Աստուածաբանութեան վարդապետի վկայագիր ստանալ։

Արքեպիսկոպոսի կամ եպիսկոպոսին ընտրութիւնը կը կատարուի սապէս։ Հրամանաւ Պատրիարքին՝ ընտրելեաց ցուցակին մէջէն, հաճութեամբ Ս. Սինոդին և քուէարկութեամբ, երեք ընտրելի կ'որոշուին նախապատուելով միշտ հաւասար հանգամանք, երկարամեայ և հաւատարիմ ծառայութիւններ ունեցողներն, յետոյ բոլոր սինոդականք եկեղեցին իշնալով՝ գաղտնի քուէարկութեամբ կ'ընտրեն երեքէն մին, եւ եթէ քուէից հաւասարութիւն պատահի՝ Պատրիարքին քուէն կը գերազանցէ։ Այս պարագային մէջ կը կարդացուին այն ազօթքներն որք կը կարդացուին Պատրիարքին ընտրութեան ատեն եւս։

Թէև ըստ եկեղեցական օրինաց թէ՝ Պատրիարքն և թէ Արքեպիսկոպոսունք պարտին ցկեանս հովուել իրենց վճակեալ թեմը, բայց երբոր օրթոտոքս ժողովուրդն իւրմանց հովուապետին դէմ բողոք բառնան, ուղղելի պատճառներով, Մեծապատիւ Ս. Սինոդը՝ Պատրիարքին հետ, ամեն հաշտաբար միջոց ի կիր կառնուն, և երբ զամբաստանողս անհաշտ կը գտնեն, յանժամ ամբաստանեալ Արքեպիսկոպոսն ամբաստանողաց ներկայացուցիչներուն հետ ի Պատրիարքարան կը հրաւիրուին եւ եթէ խնդիրը սոսկ հոգեւոր է Ս. Սինոդը կը դատէ, իսկ եթէ ամբաստանութիւնն աշխարհական իրաց վերայ կը կայանայ, Պատրիարքն այն ատեն Ս. Սինոդին և խառն ժողովոյ չորսական անդամներէ, այսինքն չորս կղերական և չորս աշխարհական անդամներէն յանձնաժողով մը կը սահմանէ որ յերկոցունց կողմանց խնդիրը լսելով և քննելով՝ իւր արտադրած կարծիքը՝ դրաւոր Պատրիարքին կը յայտնէ. և եթէ խնդիրն ոճիր եւ կամ սոնր նման բան մի է՝ նախ ամբաստանելոյն կարգը կ'առնուի և քաղաքային դատարաններու կը յանձնուի, եւ եթէ հոգեւոր է՝ յանժամայ եկեղեցական օրինօք կը պատժուի միանդամայն պաշտօնազուրկ լինելով, իսկ եթէ ամբաստանութիւնն այն տեսակներէն է որ հաստատութիւնը կարելի է, սակայն չյայտնուիր՝ այն ատեն միայն փոխադրութիւն ներելի է և կրնայ տեղի կունենայ։

Բոլոր Արքեպիսկոպոսունք պարտին իրենց թեմերը գտնուիլ և որոշեալ ժամանակ տարին մի անգամ իւր հովուութեան ներքեւ եղող ժողովուրդն այց առնելու առանց անոնց ծանրութիւն մը պատճառելու ոչ ալ այս պարտականութիւننին Տիտղոսաւոր Եպիսկոպոսաց (1) միջոցաւ կատարել տալու, բաց ի խորին ծերութեան, անբուժելի հիւանդութեան և իրը Սինոդի անդամ մայրաքաղաք դալու պատճառներէն։

Արքեպիսկոպոսք կը պարտին նաև, ըստ որոշման Բ. Դրան, իրենց թեմին կեդրոնի վարչական խորհրդոյն ներկայ գտնուիլ և կամ եթէ պատճառ մը ունի, կղերական փոխանորդ խրկել. նոյնը պատ է ընել ֆոլոնեարուն մէջ եղած խորհուրդներուն ալ։

Ե.

Ըստ վաղեմի սովորութեան զոր ընդունած է ընդհանուր ազգային կանոնագրութիւնն ևս, Արքեպիսկոպոսք և եպիսկոպոսք չեն կարող իւրեանց ստացուածն այլոց կտակագրել, այլ յետ մահուան՝ յուղարկաւորութեան և ուրիշ ծախսերը հանուելէ յետոյ մնացեալն երեք մասի կը բաժնուի որոց մի մասն կը բաշխուի մօտաւոր ազգականաց, միւս երրորդն իւր հովուած թեմերուն մարդասիրական հաստատութեանց և դպրոցաց և մնացեալ մասը կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանն եթէ վախճանեալը նորա իրաւասութեան ներքեւ էր, իսկ Պատրիարքին ստացուածը դարձեալ երեք մասերու կը բաժնուի, որոց մին ազգականաց՝ միւս մասը Պատրիարքարանի և մնացեալ երրորդ մասը կ. Պոլսոյ մարդասիրական հաստատութեանց կը բաշխուի։

Սակայն վախճանեալն իւր այլ ազգականէն ժառանգած վկայեալ ըստացուածներուն համար կտակագիր կրնայ յօրինել և զանոնք բաշխել ըստ կամաց։

Երբ հրաժարեալ Պատրիարք, Արքեպիսկոպոս և կամ Տիտղոսաւոր եպիսկոպոս մը վախճանի՝ դարձեալ անոր ստացուածն երեք մասերու կը բաժնուի, որուն մին՝ փոխանակ իւր հովուած թեմին տրուելոյ՝ անոր ծննդավայրին մէջ գտնուող մարդասիրական հաստատութեանց կը բաշխուի։

Ստացուածոց բաշխման այս եղանակն ի կիր կ'առնուի բոլոր կուսակրօն կղերականաց համար առանց ո՛և է բացառութեան։

ՅՈՒՑԱԿ
ՍԵԲԱՍՏԱՑԻ ԱԶԳԱՅՆՈՅ ԿՈՂՄԷ

Ազգ. Հիւանդանոցի եղած Նուիրատուութեանց

(Շարունակութիւն և վերջ)

Բարեգութ Տեարք

Մարգար Նորանեան 15, Ինկիլիզ Պաքալիի բեռնակիր եղաբք 15, Աւագ Կոբիկեան 15, Թադէոս Ահարոնեան 15, Վարդան Մարմանեան 15, Նիկողոս Ադամեան 12։

10 ական զրուշ նուիրած են, Տեարք՝ Սարգիս Թաշճեան, Ներսէս Կոտոլեան, Մարտիրոս Բռայիսեան, Գարրիել Ճանիկեան, Ղուկաս Կէտիկեան, Առաքել Տիրացուեան, Թանաչ Տիմիթրեան, Մանուէլ Գապասագալեան, Մանուկ Մէլիքեան, Յարութիւն Դաւթեան, Յովհան Պզտիկ Տէրտէրեան, Բարսեղ Տաքէսեան, Ղազարոս Տաքէսեան Յովհաննէս Մէլիքեան, Խաչիկ Ալէմշեան, Յովհաննէս Խալայեան, Դէորդ Տէրտէրեան, Կիւրեղ Թորոսեան, Յարութիւն Տաքէսեան, Կիրակոս Թորոսեան Սարգիս Պալեան, Նաւզարէթ Անասարեան, Կարապետ Տէլիրմէնճեան, Սինեքերիմ Սանդուրեան, Կարապետ Թորոսեան, Աթանաս Պուրդուճուեան, Սարգիս Գլավանեան, Պապիկ Զէկիլեան, Ղուկաս Մուրաքեան, Կարապետ Զօլչօլցլու, Գրիգոր Փայէլեան, Հայրապետ Նուրեան, Յարութիւն Դանիէլեան, Բարսեղ Պոչոյեան, Պապիկ Հայթայեան, Խաչիկ Զրովեան, Յարութիւն Գարուսեան, Աւագ Ասլանեան, Նազարէթ Մ. Եղիկեան, Մարտիրոս Գալայճեան, Մարկոս Ասլանեան, Սարգիս Տուսմանեան, Սերգէ Պալիկեան, Պաղտասար Տ. Մաթիկեան, Յովհաննէս Լօքմաճեան, Մատթէոս տիրայու Համբարձումեան, Մելքոն Խուրպալեան, Սարգիս Դաւթեան, Յարութիւն Տումանեան, Գարրիել Կարապետ Մուրատեան, Մինաս Տոսթուրեան, Մինաս Տոսթուրեանի եղբարը, Գրիգոր Գարագչեան, Գալուստ Տէլիմանուկեան, Մահակ Տոլտուրեան, Մարտիրոս Կիւրեղեան, Բէնա Պաչեան, Սինեքերիմ Մշմուլեան, Յարութիւն Մարգարեան, Աւետիս Խորիկեան, Մանուկ Տէրտէրեան, Մերիճան Զէկէլեան, Կիրակոս Զառացեան, Արզուման Տոսթուրեան, Ստեփան Մուշիկեան Յակակ Պողեան, Կարապետ Ասարեան, Էնարտոխոր Թէտոքի, Խաչիկ և Պապիկ Վարպետեան, Նշան Ղուտուզեան, Մ. Խաչիկ Հէսսիկեան, Միքայէլ Կարապետեան, Արիքի Մաղմէզեան, Յովհաննէս Ադամեան, Մկրտիչ Թադէոսեան, Թադէոս Ադամեան, Յարութիւն Մաշտէոսեան, Հաբիդ Տ. Մարտիրոսեան, Պիլու Պօղոսեան, Յարութիւն Տ. Պապեան, Համբարձում Զուռնաճեան, Մակար Պապոյեան, Առաքել Շիկիրիկեան Գէորգ Պասմաճեան, Սարգիս Տէրտէրեան, Սահակ Սերգեան, Դանիել Լաչիկեան, Կարապետ Տէրտէրեան, Մկրտիչ Տէրտէրեան, Առաքել Մ. Եղիկեան Յովակիմ Պետրոսեան, Գէորգ Դարբինեան, Յարութիւն Թօփալեան, Կոստի Կոսեան, Ոսկիհան Մատթէոսեան, Մանուկ Ուժէսեան։

92 անձերէ նուիրեալ 458։

Համագումար 6655 զրշ. ընթացիկ դրամ։

Նաեւ յիշեալ ազգայնոց կողմանէ 12 զրշ գուլպայ նուէր եղած է։

ԱԶԳ

Գատը գիւղի Արամեան վարժարանի ազգկանց նախաարտին համար փարձառու և հմուտ վարժուհի մը կ'ուզուի. փափաքողք պարտին դիմել ամեն առաւօտ առ տեսչութիւնն ի վարժարան։

Գատը գիւղի Արամեան երկսեռ վարժարանի դասախօսութիւնք պիտի սկսին կանոնաւորապէս յառաջիկայ երկուշաբթի, սեպտ. 2։

Ուրբաթ և շաբաթ օրերն, օգոստ. 30-31, վարժարանն բաց պիտի լինի. կը խնդրուի ծնողքներէ որ յիշեալ աւուրց մէջ դիմելով ի վարժարան՝ ստանան իւրեանց զաւակաց համար մնից տոմս։ Նոյն օրերուն մէջ պիտի կատարուին նաեւ նորեկ աշակերտաց արձանագրութիւնք եւ քննութիւնք։ 2—2

ՄԵԼՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Գէնէրալ Եւ Յեղեղեայ
ՔՍԱՆ ԵՒ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Վարժարանիս նոր շրջանը կսկսի յառաջիկայ սեպտեմբեր 2. օր երկուշաբթի, աշակերտուհեաց ընդունելութիւնք տեղի կունենան նոյն օրէն, իսկ դասախօսութիւնք կանոնաւոր կերպիւ կսկսին ամսոյն 9էն։

Նոր աշակերտուհի տալու փափաքողք կը հրաւիրուին, առաւօտներն ի վարժարան յիճամբել, ուր կը գտնուի

Հիմնադիր Տնօրէն
6—6 Մ. Ս. ՄԵԼՊՈՒՐԵԱՆ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿՑԱՑ
Կ. Պոլիս Ք'Ի-Ա'ի-ի-ի-

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏՈՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — "ՓԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերաց Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնասուց համար։ 11

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կարուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կապագրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եկերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	» 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և գնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնաւ։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՂ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանկ 6,250,000 — Պահեստի դրամ Ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւաց և առագաստանաւաց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանաց և սակագնաց։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ գլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան 12, 13, 14 16

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ԻԼԱՆ

Իտալիի մուսայեէնթը ասքերիեէ վէ հայվանաթը մերիեէ իչիւն միւսլայա օլունսանաղը էվվելճէ իլան գելընան պուղտայլը պէէհէր ճէտիտ ելիէսի 72 ղրուշտա վէ արբանը պէէհէր ճէտիտ գելյեէսի 29 փարատա Թալիպլէրի էօհտէսինտէ Թէքարրիւրիտէրեք գարարը գաթիսի ԹԹ գրլընմէշ վէ աղօսթոսսը 28ինճի չիհարչէնպէհ կիւնիւ սաաթ 8է գատար 100ատ 5 Թէնզիլի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան, օլ վէճհ իլէ Թէնգիլրաթա Թալիպ օլանդարրն մուգամ Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէմէկլէրի իլան օլունուր։

27 աղօսթօս 91 Նո. 66 3—3

ՄՈՍ

ՇՈՒՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լէյբրիւլ և Մէյբէրլէանի Դէջ-քանու ջրէնուած

Անուանք	Թուղթ	Անուանք	Թուղթ
Քանքուրա	4200	Պինքօ	3000
Ֆէրոս	4000	Սապրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէբիթիս	3000
Սէսսոդրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպա	3250	Լօրիւա	800
Մակտալա	3250	Գլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Սեսլ	700

Օսպրէս շոգենաւը նաւապետ Թոմաս սեպտեմբերի դէպ ի Յին Լիվրբուլէն աստ ի'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան

ՀԻՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

14 34, Ճէյմս ԱգրիդԼիվբրուլ

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Զալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջադ. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Իվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մը ստացած է ի մեզ, այս ամսոյ եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումի կ'ընէ, որ արդէն քաջութիւն է Գրանական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պէլճիական քերթերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ Ճարմակերէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քորէ, թաշկինակ, անդրանի պէտոյք, շապկի, շապկանկեր, ռասմանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագործուածներ, տուէջցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր որոնց ալ ընտրը տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն յոյսերէն և լանազան տեսակ վերարկուներն և ճարքերներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճարակով ու բերդութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելումի բրած է նաև ապպրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճաթ է ամբան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին ընդարձակ կրնոյ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրպարէն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթիներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՊԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԶԳՈՒՇ 8

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերուի քաջայով չինուած ՄԱՌԵԱՆԻ ԳԻՆԻՆ պնդացուցիչ և գրգռիչ դեղերուն ամենէն ազգուն է, գերընտիր վերանորոգիչ մարդոյութեան և շնչառութեան գործարանաց, ձգողական ճայնական լարերու։ Քինքինայէն նախամեծար է որուն ջերմացուցիչ յատկութիւնները չունի, անարիւնութեան դէմ գործածող դեղերու մէջ ամենէն գերազանցն է։ Իւր քաղցր համով ընդունուած է իւր աղանդերի գինի և այլպէս, համոյալի ձեւոյ մը ներքեւ, ուժ և առողջութիւն կուտայ։ Կը բժշկէ էրիկ մարդոց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ և ամենէ տկար անձանց կուտայ կորով և աշխոյժ։ Թ. ՄԱՌԵԱՆԻ, քաջայի առաջին ծաւալիչը, Պուլվար Հոսման, 141, Բարիզ։ Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ, Պ. Ժ. Քանձիլք, բրիտանական դեղարան ի Կ. Պոլիս։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՀԱԲԸԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ

Իբրեւ ամենէ ոյժ շոյ Ի սպասով

Պարատեալ ձեռամբ ՍԿՕՏԻ և ԳՕՈՒՆԻ, Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չայի պարարտացամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճղածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, պարտ համ ու հոտ ունի, դեւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի դիւտաւոր դեղագործաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐՆԵԼ 221

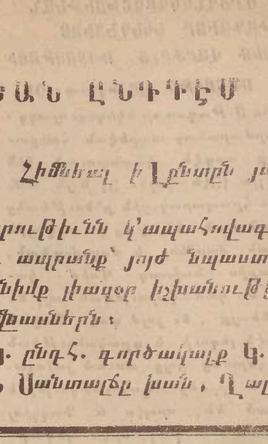

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔԻՒՆ ԵՒ ԳԵՏԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արդիւնէ մազերուն թափիլը. Հեռացնէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն դոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմաձաքաչէ։

ՆԵՐԿ ԶԷ ԶԷ ԱՅՍ

Փափաքեալ ազդիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անանք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒՆ ԱՐՔԱՅԱՆ ՎԻԳՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ԴԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՌԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վղղվատա, Թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 601

ՈՍԿԻ ՄԻԱՏԱԼ, ՎԻԵՆՆԱՅԻՆ 1888 — ՈՍԿԻ ՄԻԱՏԱԼ, ԲԱՐԻՈՅ 1879

QUINA-LAROCHE

ԴԻՍԿՈՒՍ — ԷՄՊԵԼԻ

Գինի-Լառօշը հասարակ պարապատ թիւն մը չէ, այլ լուրջ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր Հեղինակը։

Միացուցեալ երեք գինիներու բաղադրութեանց ամբողջ պարմանները, յետոյ յոյժ պարտաճամ իքսիր մը պատրաստել՝ ահա՝ Գինի—Լառօշի հաստատուն գերազանցութեան գաղտնիքը, որոյ գիւրացուցած է ստամքի հիւանդութեանց, սնախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատեւ ջերմի և այլոց բժշկութիւնն։ — Կը գտնուի ի Բարիզ, Թ. 22 և 19 Տրուս փողոց, և Դեղատանց մէջ։ 2218

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՈՒԱՆՍ ՔՈՌԲՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000

Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՁի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահէճ Դարու, Մէյտանճը օճաք, Ուիթալ խան։

Royal Windsor

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափին, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափին։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոայալ Վինսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան տեսնին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն ետայն։ Այս դեղ, որուն տէրը չբգրամի արժանացած է մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ եւ է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վիքթորիայի փարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոայալ Վինսորի ծախուած տեղերը։

ՖԷՐՆԷԴ—ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Գեան տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Յունաստան, Յունաստան, Ի Հնդկաստան, Յարեւելք և Եգիպտոս — Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մեծ պուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական տմենէն ծանօթ պիդդրն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իւր զգուշական դարմանական ճաշնային երկիներու տեսակներու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտցնէ ծարաւը, կը դրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիքը, բոլոր ծանօթ պիդդրներէն և սովէռներէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իւր ախորժաբեր։ Հաչէն յետոյ, ոգիոյ մարսողական է։ կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինեի, Սելցի ջրոյ և խմիչքի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշաբարաց, նպաստաւոր և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԼԻՔՔԻՍ 2218

ԱՅՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

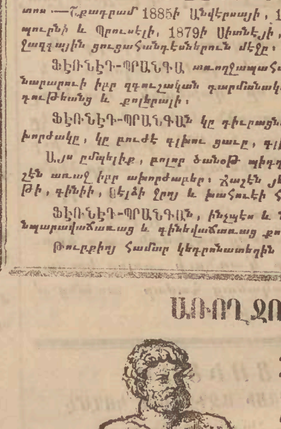

ՖՈՍՖՈՐՈՒՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒՐ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վազահաս կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստն յառաջեկած ամեն գործարանական խանգարումն։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ որոի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր ի դպարտները։ ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառամբ. կը կանգնէ կենսական ոյժերու ուեկորուստը յառաջ եկած է ուեկ գատնուած։

Ջղային տկարութեան եւ ասոր հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ ճշգրտութիւն է Մելամաղձութեան զգացումներն եւ ախտանիշք կ'ստիպեն զանազան ճշմարտապէս հրաշալի արդիւնքներու մէջ։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒՐԻ ՖՈՍՖՈՐՈՒՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուտքանելով կենսական եւ լիկարական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ոյժաբիր գոյացութիւն է Առնական կորովը կը կենդանացուցնէ մարգկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հաճելի եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժամամ է, կը զտէ եւ կը հեռացնէ սրիտնն եւ նոր առուգութիւն ի կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի դարձեալ ծանուցուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ մարսողական գարգութեանց նպաստաւոր յաւելումն եւ բարօրութեան զգացումն մը որ վարժուելով կ'աւելնայ։ Ազնուս պատմոր կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Գունը կը լիցնի հանդարտ եւ կանոնաւոր։ Դեմքը կ'ոսկի լինայ, շրթունքը կը գունատնի, աչերը ջղուն կը լինին, մարթը պարծանաւ։

Զգուշացէք սոսոր նմանութիւններէ։ Տոքթոր Լալորի ոյժարիր ֆոսֆորունը պարունակեալ է մին շիշերուն մէջ որ. բրիտանական կառավարութեան շրջանի կը կրնայ սա բառերով Dr. Laiors' Phosphodyne, London, England գրան փորագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ է գայսմանէ։ Գեղագրեալ եւ ինքնակալ։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,

2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՌԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց Վղղվատա պահակատանին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 եւ 97

Լ'ԷՔՈՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԻՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն օր գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դասնելով մեր խնայած և ուեկեցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առթիւ և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածտակներն յուսմպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր դումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը եւն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք կամեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՈՒՈՒՆԳ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, Հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան, Թիւ 26 27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆի կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆի։

ՀԱՁի, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴի, ՀԱՐԲՈՒԽի, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՃՆի ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂ ԵՒ ԽՈՌՉԱՓՈՂ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՆԵՐ

դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած հմտաբար մէջտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բուռէլ կ'ստանայ անանցմէ որք գործածած և ճաչցուցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՉՆԱՒՈՒԹԻՒՆ Վ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաբի Ռոզ հաչակաւոր երգչուհին, տապես կ'գրէ. «4 Յունուար 1890— Սիրելիս... Կը հաստատնէք թէ ինչպէս զերծ մնայի ինֆլուէնցայէն, թէ որպիսի դասանիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բուռէլի «Պալսամ օֆ Անիզիսի» կոչուած դեղով։ Այս հանգամանքներ զերծ մնալս, որով կրցայ ի գերեւ. չի հանել հասարակութեան յայտերը։ Գործածեցէք սուրեն Բուռէլի այս սպեղանին. անեկրկայ պիտի բուժէ զձեզ։ Զերդ Մաբիա Ռոզ Մեբրլսը»

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, չիշը 1 շիլին 1/2 բենի, 2 շիլին 3 բենի և 11 շիլին։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՈՒՌԷԼ, 4, Լաբեան Բաւէյա, Պլաքֆրիարս Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՌԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վղղվատա, պահակատանին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97